

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

[Αποτύπωση, αποκατάσταση και επανάχρηση του παλιού σχολικού
κτιρίου στο χωριό Παλαιά Περίθεια στην Κέρκυρα]

Συγγραφέας

Φρεμεντίτη Αναστασία

A.M.:17118

Επιβλέπων

Μπόμπολος Νίκος

ΑΘΗΝΑ, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2022

UNIVERSITY OF WEST ATTICA
SCHOOL OF APPLIED ARTS AND CULTURE
DEPARTMENT OF INTERIOR ARCHITECTURE

Diploma Thesis

[Survey, restoration and reuse of the old school building in the village of
old Perithia in Corfu.]

Student name and surname:

Frementiti Anastasia

Registration Number:17118

Supervisor name and surname:

Bobolos Nicos

ATHENS, SEPTEMBER 2022

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ**

Τίτλος εργασίας: «Αποτύπωση, αποκατάσταση και επανάχρηση του παλιού σχολικού κτιρίου στο χωριό Παλαιά Περίθεια στην Κέρκυρα»

Μέλη Εξεταστικής Επιτροπής συμπεριλαμβανομένου και του Εισηγητή

Η πτυχιακή/διπλωματική εργασία εξετάστηκε επιτυχώς από την κάτωθι Εξεταστική Επιτροπή:

Α/α	ΟΝΟΜΑ ΕΠΩΝΥΜΟ	ΒΑΘΜΙΔΑ/ΙΔΙΟΤΗΤΑ	ΨΗΦΙΑΚΗ ΥΠΟΓΡΑΦΗ
1	ΜΠΟΜΠΟΛΟΣ ΝΙΚΟΣ	ΛΕΚΤΟΡΑΣ	
2	ΜΠΑΡΚΟΥΤΑ ΙΩΑΝΝΑ	ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΗ ΥΠΟΤΡΟΦΟΣ	
3	ΘΕΟΤΟΚΑΤΟΥ ΕΛΕΝΗ	ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΗ ΥΠΟΤΡΟΦΟΣ	

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ/ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η κάτωθι υπογεγραμμένη Φρεμεντίτη Αναστασία του Σπυρίδωνος, με αριθμό μητρώου 17118 φοιτήτρια του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής της Σχολής Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού του Τμήματος Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, δηλώνω υπεύθυνα ότι:

«Είμαι συγγραφέας αυτής της πτυχιακής/διπλωματικής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος.

Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Η δηλούσα

Φρεμεντίτη Αναστασία

[Υπογραφή/ές]

Περίληψη

Η παρούσα πτυχιακή εργασία αφορά την αποτύπωση αποκατάσταση και πρόταση επανάχρησης του παλιού σχολικού κτιρίου του χωριού Παλαιά Περίθεια στην Κέρκυρα το οποίο έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο. Πριν ξεκινήσει την λειτουργία του σαν σχολείο είχε τη χρήση της κατοικίας και ήταν γνωστό ως το αρχοντικό Σκορδίλη. Τα κτίρια του οικισμού της Παλιάς Περίθειας είναι κατασκευασμένα επί το πλείστον από πέτρα και είναι επηρεασμένα από την Ενετική αρχιτεκτονική. Το υπό μελέτη κτίριο είναι εγκαταλελειμμένο και έχει υποστεί πολλές φθορές στη διάρκεια των χρόνων.

Στα κεφάλαια της πτυχιακής εργασίας θα αναλυθούν αρχικά τα ιστορικά στοιχεία της περιοχής, η Ενετική αρχιτεκτονική και οι επιρροές της στην αρχιτεκτονική της Κέρκυρας. Στη συνέχεια, θα γίνει λεπτομερής αποτύπωση του επιλεγμένου κτιρίου, των κύριων αρχιτεκτονικών χαρακτηριστικών του καθώς επίσης και της παθολογίας του. Τέλος, προτείνεται η επανάχρηση του κτιρίου ως εξοχική κατοικία με ξενώνα ώστε να ενταχθεί στη σημερινή πραγματικότητα με σεβασμό προς την ιστορία και το παρελθόν του.

Λέξεις-Κλειδιά

Αποτύπωση, αποκατάσταση, επανάχρηση, διατηρητέο, ιστορικό, μνημείο, αρχιτεκτονική, Ενετοί.

Abstract

This thesis concerns the mapping, restoration and reuse proposal of the old school building of the village of Palaia Perithia on the island of Corfu which has been designated as a historic preserved monument. Before starting its operation as a school it had the use of a residence and was known as the Skordili mansion. The buildings of the settlement are mostly made of stone and are influenced by Venetian architecture. The building under study is abandoned and has suffered a lot of damage over the years.

The chapters of the thesis will initially analyze the historical elements of the area, the Venetian architecture and its influences on the architecture of Corfu. Then, a detailed description of the selected building, its main architectural features as well as its pathology will be made. Finally, it is proposed the reuse of the building as a holiday home with a guest house so that it can be integrated into today's reality while respecting its history and past.

Keywords

Survey, restoration, reuse, preserved, historic, monument, architecture, Venetians.

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή.....	9
1. Γεωγραφικά, διοικητικά και ιστορικά στοιχεία.....	10
1.1. Κέρκυρα	10
1.2. Περίθεια.....	12
1.3. Ιστορικά στοιχεία του οικισμού Περίθειας.....	17
2. Αρχιτεκτονικά στοιχεία οικισμού Περίθειας.....	18
2.1. Αρχιτεκτονική	18
3. Η περίπτωση του αρχοντικού Σκορδίλη.....	23
3.1. Αποτύπωση του κτιρίου.....	23
3.2. Μορφολογία και κατασκευή	30
3.3. Παθολογία	31
4. Η έννοια της επανάχρησης	43
4.1. Τι είναι η επανάχρηση και ο ρόλος της στη βιωσιμότητα.....	43
4.2. Παραδείγματα.....	46
4.2.1 Επανάχρηση παλιού εργοστασίου χαρτιού στην Αγγλία.....	46
4.2.2 Ανακαίνιση και επέκταση βικτωριανής κατοικίας στο Λονδίνο.....	48
4.2.2 Ανακαίνιση και επέκταση βικτωριανής κατοικίας στο Λονδίνο.....	49
4.2.3. Ανακαίνιση και επέκταση αγροικίας στην Πάρμα Ιταλία The Greenery.....	52
5. Νέα χρήση Κατοικία	54
5.1. Κεντρική ιδέα.....	54
5.1. Κτιριολογικό πρόγραμμα.....	56
5.2. Μελέτη Σχέδια πρότασης.....	57
5.3. Φωτορεαλιστικές απεικονίσεις	81
Βιβλιογραφία.....	99

Εικόνα 1 Ιστορικό χρονοδιάγραμμα Ίδια επεξεργασία	11
Εικόνα 2 Η θέση της Παλιάς Περίθειας ανάμεσα στις πλαγιές του όρους Παντοκράτορα Ίδια επεξεργασία.....	14
Εικόνα 3 Οδικό δίκτυο	15
Εικόνα 4 Χρήσεις γης Ίδια επεξεργασία	16
Εικόνα 5 Η παλιά Περίθεια σήμερα Ίδια επεξεργασία	18
Εικόνα 6 Διώροφη κατοικία στην παλιά Περίθεια Ίδια επεξεργασία.....	19
Εικόνα 7 Ο μπότζος της κερκυραϊκής αρχιτεκτονικής της υπαίθρου Ίδια επεξεργασία	20
Εικόνα 8 Η πύλη του παλιού σχολείου με την χαρακτηριστική καμπυλωτή πύλη με τη μαρμάρινη κλειδα Ίδια επεξεργασία.....	20
Εικόνα 9 Παραθυρωμαρμάρωση και θυρομαρμάρωση κτιρίου της Παλιάς Περίθειας	21
Εικόνα 10 Παραθυρομαρμάσωση και καρφωτό εξώφυλλο σε κτίριο της Παλιάς Περίθειας Ίδια επεξεργασία	21
Εικόνα 11 Η πύλη του αρχοντικού Σκορδίλη	23
Εικόνα 12 α. Διαχωριστικοί τοίχοι από μπαγδατί β. Είσοδος ισογείου	31
Εικόνα 13 Λεπτομέρειες ισογείου	32
Εικόνα 14 Μεταγενέστερη προσθήκη ξύλινου κορμού για στήριξη πατώματος.....	33
Εικόνα 15 Είσοδος ισογείου	34
Εικόνα 16 Ανοίγματα ισογείου	35
Εικόνα 17 Ξύλινη Δοκός για τη στήριξη του ανοίγματος.....	36
Εικόνα 18 Άποψη υφιστάμενης κατάστασης ορόφου	36
Εικόνα 19 Φθορές πατώματος στον α΄ όροφο.....	37
Εικόνα 20 Φθορές στέγης.....	38
Εικόνα 21 Ανατολική όψη	39
Εικόνα 22 α, β Δυτική όψη.....	40
Εικόνα 23 α, β Απόψεις της νότιας όψης.....	41
Εικόνα 24 Βόρεια όψη	42
Εικόνα 25 Διάγραμμα σύγκρισης μεταξύ διατήρησης, ανακαίνισης και επέκτασης έναντι κατεδάφισης και ανακατασκευής Πηγή: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/ht-site-assets/uploads/HTS-sustainability-diagram.pdf.....	45
Εικόνα 26 Ο κύκλος για τη μεγιστοποίηση της επανάχρησης	45
Εικόνα 27 Άποψη του παλιού εργοστασίου χαρτιού.....	47
Εικόνα 28 α,β Η πρόσοψη ολοκληρώθηκε σε μεγάλο βαθμό από ανακυκλωμένα υλικά	47
Εικόνα 29 Σαφής διαχωρισμός του υφιστάμενου κτιρίου με το σύγχρονο	48
Εικόνα 30 Επέκταση βικτωριανής κατοικίας στο Λονδίνο	49
Εικόνα 31 Η επέκταση του ισογείου εσωτερικά.....	50
Εικόνα 32 Η τραπεζαρία.....	51
Εικόνα 33 Η βεράντα	51
Εικόνα 34 Όψη της αγροικίας στην Πάρμα.....	52
Εικόνα 35 Το δέντρο στο εσωτερικό της αγροικίας.....	53
Εικόνα 36 Άποψη του εξωτερικού χώρου.....	53
Εικόνα 37 αρχικά σκίτσα μελέτης Ίδια επεξεργασία.....	55
Εικόνα 38 Παράδειγμα εξωτερικού κελύφους με υαλοστάσιο σε υπάρχον κτίριο	58

Εικόνα 39 Άλλες εφαρμογές της λαμαρίνας Corten -Helfštýn Castle, (14 ^{ος} αιώνας), Atelier-r, Τσεχία	59
Εικόνα 40 Άλλες εφαρμογές της λαμαρίνας Corten -Helfštýn Castle, (14ος αιώνας), Atelier-r, Τσεχία	59
Εικόνα 41 Άλλες εφαρμογές της λαμαρίνας Corten -Helfštýn Castle, (14ος αιώνας), Atelier-r, Τσεχία	60
Εικόνα 42 Υφιστάμενο κτίριο	78
Εικόνα 43 Υφιστάμενο κτίριο με προσθήκη μεταλλικού σκελετού.....	79
Εικόνα 44 Υφιστάμενο κτίριο με προσθήκη μεταλλικής κατασκευής.....	80
Εικόνα 45 Εξωτερικός χώρος -Πρόσοψη.....	81
Εικόνα 46 Πρόσοψη.....	82
Εικόνα 47 Πρόσοψη-Απογευματινή ώρα.....	83
Εικόνα 48 Εξωτερικός χώρος-Προοπτικό	84
Εικόνα 49 Εξωτερικός χώρος- Πίσω όψη	85
Εικόνα 50 Νότια όψη	86
Εικόνα 51 Νότια όψη-Λεπτομέρεια	87
Εικόνα 52 Εσωτερικός χώρος-Κουζίνα	88
Εικόνα 53 Εσωτερικός χώρος-Κουζίνα.....	89
Εικόνα 54 Εσωτερικός χώρος-Κουζίνα.....	90
Εικόνα 55 Εσωτερικός χώρος- Σαλόνι-Τραπεζαρία.....	91
Εικόνα 56 Εσωτερικός χώρος-Τραπεζαρία.....	92
Εικόνα 57 Εσωτερικός χώρος-Σαλόνι.....	93
Εικόνα 58 Εσωτερικός χώρος-Σαλόνι.....	94
Εικόνα 59 Εσωτερικός χώρος-Σκάλα.....	95
Εικόνα 60 Εσωτερικός χώρος-Υπνοδωμάτιο	96
Εικόνα 61 Ξενώνας	97
Εικόνα 62 Βεράντα.....	98

Εισαγωγή

Η Κέρκυρα είναι ένα από τα βορειότερα και δυτικότερα νησιά της Ελλάδος με στρατηγική θέση και απίστευτη φυσική ομορφιά. Αυτός ήταν άλλωστε και ο λόγος που κατά τη διάρκεια των χρόνων αποτέλεσε στόχο μεγάλων δυνάμεων και κατακτητών. Στο βόρειο τμήμα της και στους πρόποδες του όρους Παντοκράτορα βρίσκεται το χωριό της Παλιάς Περίθειας που περιλαμβάνει 130 μισογκρεμισμένα, διάσπαρτα σπίτια μέσα. Στο σύνολο του ο οικισμός αποτελείται από συστάδες διώροφων οικιών αγροτικού χαρακτήρα τυπικών της ενετοκρατίας (του 17^{ου} αιώνα ίσως και παλαιότερα) με πλατυμετωπική ή στενομετωπική πρόσοψη και εμφανή λιθοδομή. Ένα από τα πιο χαρακτηριστικά δείγματα αρχοντικής κατοικίας αποτελεί το αρχοντικό Σκορδίλη το οποίο λειτούργησε και ως δημοτικό σχολείο ως τις αρχές της δεκαετίας του 1950. Αυτό είναι και το κτίριο με το οποίο θα ασχοληθεί η παρούσα πτυχιακή εργασία.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η αποτύπωση, η προσπάθεια αποκατάστασης και η πρόταση επανάχρησης του παλιού σχολικού κτιρίου της Παλιάς Περίθειας που είναι γνωστό και ως αρχοντικό Σκορδίλη.

Για αυτόν τον σκοπό αρχικά γίνεται μια αναφορά στα γεωγραφικά, διοικητικά και ιστορικά στοιχεία του νησιού της Κέρκυρας αλλά και του οικισμού της Παλιάς Περίθειας. Στη συνέχεια αναφέρονται με λεπτομέρεια τα αρχιτεκτονικά στοιχεία του οικισμού αλλά και γενικότερα τα αρχιτεκτονικά στοιχεία της υπαίθρου της Κέρκυρας συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών σπιτιών και των αρχοντικών της υπαίθρου.

Στο επόμενο κεφάλαιο η εργασία επικεντρώνεται στο παλιό σχολικό κτίριο της Παλιάς Περίθειας και παρουσιάζονται τα σχέδια της αποτύπωσης, αναλύεται η μορφολογία και η ο τρόπος κατασκευής του και μελετάται η παθολογία του κτιρίου.

Το 4^ο κεφάλαιο αναφέρεται στην έννοια της επανάχρησης, τη σύνδεση της με τη βιωσιμότητα στην αρχιτεκτονική και παρουσιάζονται ενδεικτικά παραδείγματα επανάχρησης για καλύτερη αποσαφήνιση του όρου αλλά και ως πηγή έμπνευσης για την νέα χρήση και το σχεδιασμό του αρχοντικού Σκορδίλη.

Τέλος, στο 5^ο κεφάλαιο περιγράφεται και παρουσιάζεται η κεντρική ιδέα της νέας χρήσης που προτείνεται, δηλαδή αυτή της κατοικίας, και παρατίθενται τα αρχιτεκτονικά σχέδια της μελέτης, οι κατόψεις, οι όψεις, οι τομές και οι φωτορεαλιστικές απεικονίσεις της τελικής πρότασης.

1. Γεωγραφικά, διοικητικά και ιστορικά στοιχεία

1.1. Κέρκυρα

Η Κέρκυρα είναι ένα από τα βορειότερα και δυτικότερα νησιά της Ελλάδας και του Ιονίου Πελάγους. Η γεωγραφική της θέση είναι από τις πιο αξιόλογες καθώς βρίσκεται στη είσοδο της Αδριατικής θάλασσας, στο σημείο που συναντιέται με το Ιόνιο πέλαγος, αλλά και πολύ κοντά στις ελληνικές και αλβανικές ακτές. Αυτός ήταν και ο λόγος, άλλωστε, που αποτελούσε στόχο των μεγάλων δυνάμεων στο πέρασμα των χρόνων.¹

Το νησί χωρίζεται μορφολογικά σε τρία μέρη από δύο σημαντικές οροσειρές, το βόρειο, το κεντρικό και το νότιο. Το βόρειο τμήμα της χωρίζεται σε δύο περιοχές: το Όρος, ανατολικά, που περιλαμβάνει και το όρος του Παντοκράτορα με την ψηλότερη κορυφή του νησιού και το Γύρου δυτικά. Η βλάστηση στην περιοχή του Όρους είναι πυκνή και αποτελείται κυρίως από ελιές. Η κατάβαση από αυτήν την περιοχή στη θάλασσα γίνεται απότομα με πλήθος από ορμίσκους, ακτές και ακρωτήρια. Το κεντρικό τμήμα, στο οποίο βρίσκεται και η πρωτεύουσα διαμορφώνεται από λόφους και μικρές πεδιάδες με έντονη βλάστηση. Το νότιο τμήμα είναι κυρίως πεδινό και πιο μονότονο σχετικά με τη μορφολογία του εδάφους.²

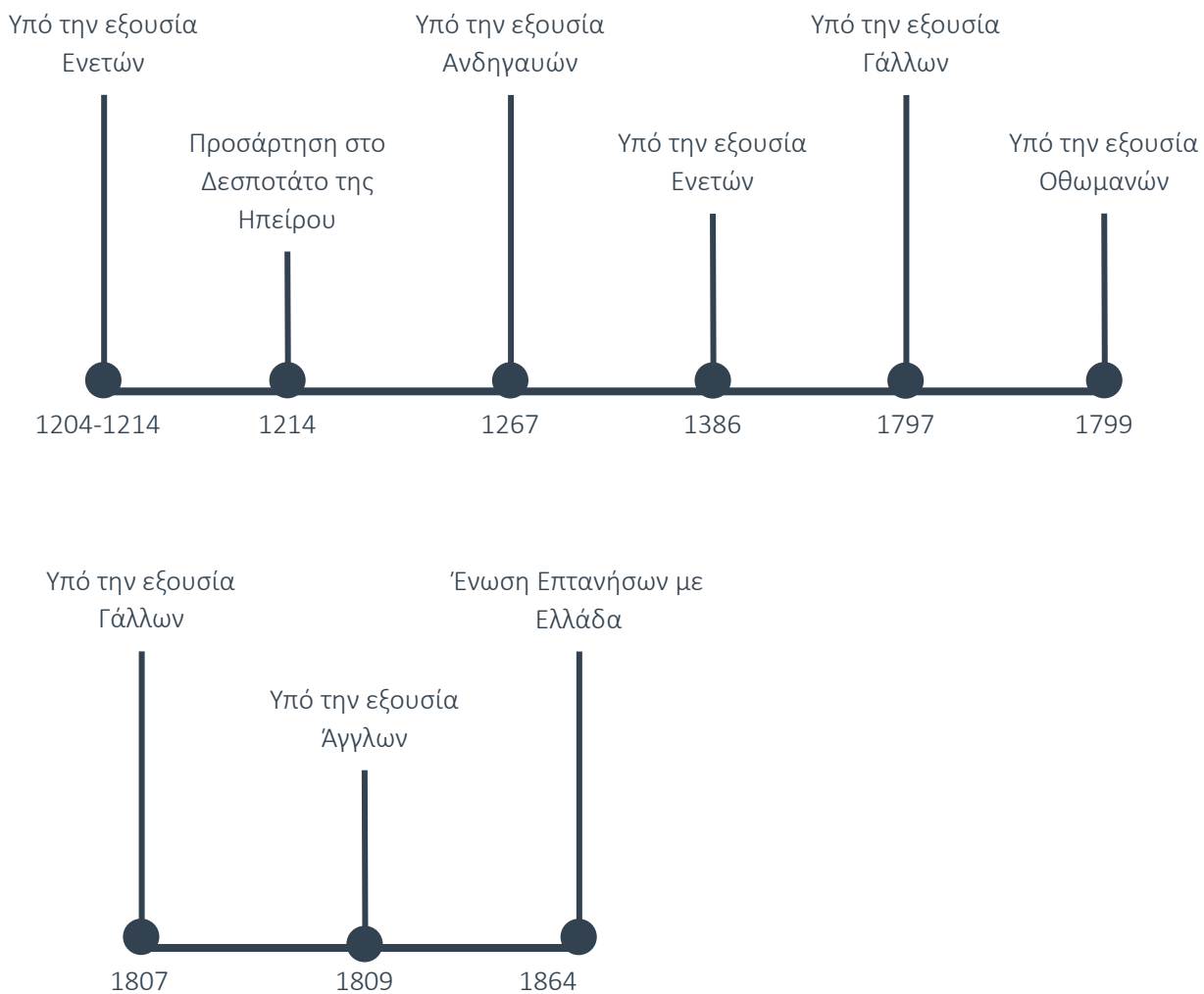
Το κλίμα της Κέρκυρας είναι μεσογειακό και ήπιο με μεγάλη υγρασία που οφείλεται κυρίως στους θαλάσσιους νότιους και δυτικούς ανέμους. Οι συχνές βροχοπτώσεις ευθύνονται για την έντονη και πυκνή βλάστηση που απαντάται σχεδόν σε ολόκληρο το νησί. Οι βροχοπτώσεις είναι πιο συχνές στη βόρεια και βορειοδυτική Κέρκυρα.

Η Κέρκυρα, λοιπόν, λόγω της γεωγραφικής της θέσης, του κλίματός της αλλά και του πλούσιου εδάφους της κατοικήθηκε από τους προϊστορικούς χρόνους. Μέχρι τον διαμελισμό του Βυζαντινού κράτους κατά την 4^η σταυροφορία το 1204 η Κέρκυρα ακολούθησε την ιστορία των άλλων περιοχών του ελλαδικού χώρου. Μετά από το 1204-1214 βρέθηκε για πρώτη φορά στην εξουσία των Βενετών. Στη συνέχεια και για μισό περίπου αιώνα το νησί ήταν προσαρτημένο στο δεσποτάτο της Ηπείρου και ύστερα για 120 χρόνια ήταν στην κυριαρχία των Ανδηγαυών. Το 1386 πέρασε ξανά με τη θέληση της στην εξουσία των Βενετών καθώς τα Επτάνησα αδυνατούσαν να την προστατεύσουν από τη Γαληνοτάτη. Από την πτώση της βενετικής δημοκρατίας το 1797 και μέχρι το 1864 που ενώθηκε με την Ελλάδα πέρασε από τα χέρια των Γάλλων, των Ρωσοτούρκων και ξανά των Γάλλων.³

¹ Αγοροπούλου-Μπιρμπίλη Α., *Η ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΕΝΕΤΟΚΡΑΤΙΑ (ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ)* (ανακτήθηκε από: <https://www.didaktorika.gr/eadd/handle/10442/2604>) , Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Αθήνα 1976, σ. 5.

² Αγοροπούλου-Μπιρμπίλη Α., *ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ. ΚΕΡΚΥΡΑ, ΜΕΛΙΣΣΑ, ΑΘΗΝΑ 1982*, σ. 9.

³ Αγοροπούλου-Μπιρμπίλη Α., *Η ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ...*, ό.π.

Εικόνα 1 Ιστορικό χρονοδιάγραμμα | Ίδια επεξεργασία

1.2. Περίθεια

Η Περίθεια ή Άνω Περίθεια ή αλλιώς Παλιά Περίθεια, είναι ένα γραφικό χωριό 3 κατοίκων (απογραφή 2011), σε υψόμετρο 440 μέτρων περίπου, στα βορειοανατολικά του νησιού της Κέρκυρας στις πλαγιές του όρους Παντοκράτορα. Μέχρι το 2010 άνηκε στο δήμο Θιναλίων και από το 2010 και μετά την εφαρμογή του προγράμματος Καλλικράτης ο δήμος αυτός καταργήθηκε και ο οικισμός της Περίθειας, μαζί με άλλους 10 οικισμούς, αποτελούν την τοπική κοινότητα Περίθειας της δημοτικής ενότητας Θιναλίου του δήμου Κερκύρας.⁴

Στοιχεία σχετικά με την πολεοδομική δομή των οικισμών της Κέρκυρας τα οποία μπορούν να αναχθούν και στην περίπτωση του οικισμού της Περίθειας σημειώνονται στο ΣΤ΄ Πανιώνιο Συνέδριο του 1997 σύμφωνα με το οποίο:

«Οι οικισμοί χτίζονταν σε πλαγιές αθέατες από την θάλασσα λόγω κινδύνου πειρατών. Οι κάτοικοι έχτιζαν από την μέση των λόφων και επεκτείνονταν προς τους πρόποδες που κατέληγαν ομαλά σε στενή κοιλάδα. Τα νερά που έτρεχαν από την πλαγιά του λόφου διαβρώνοντας το έδαφος, δημιουργούσαν έναν χείμαρρο. Κατά μήκος του σχηματιζόταν από τη χρήση χωματόδρομος, «φόρος» και πολεοδομικός άξονας για την περαιτέρω επέκταση του οικισμού. Τα σπίτια τα έχτιζαν κατά οικογένειες, ο ένας δίπλα στον άλλον, με μεσοτοιχίες για λόγους ασφαλείας αλλά και οικονομικούς. Κάθε οικιστικός πυρήνας χωριζόταν από τον άλλο με αυλάκια. Αυτά τα επίστρωναν με πέτρες για να μην τα διαβρώνει το νερό της βροχής και κατέληγαν κάθετα στο χείμαρρο. Οι νέες οικογένειες που έφταναν στο χωριό έκαναν δικό τους ναό και οικιστικό πυρήνα.»⁵

Για πολλούς αιώνες οι ορεισίβιοι κάτοικοι της Περίθειας ζούσαν κυρίως από τη κτηνοτροφία. Η καταρχήν περιορισμένη γεωργία στο βουνό, κυρίως σε σιτηρά, όσπρια και αμπέλια, διευρύνθηκε στη συνέχεια με την απόκτηση και την καλλιέργεια κτημάτων στις χαμηλότερες και παραθαλάσσιες περιοχές. Εκεί κατέβαιναν και δούλευαν όλη την ημέρα οι Περιθειώτες και το βράδυ ανέβαιναν πάλι στο «Χωριό» όπως το ονόμαζαν. Όταν πια εξαφανίστηκε και ο φόβος των πειρατών και των διάφορων επιδρομών, η κάθε οικογένεια, εκεί όπου είχε αποκτήσει το δικό της κτήμα, έκτισε μια δεύτερη κατοικία⁶.

Ενώ, λοιπόν, είχαν ησυχάσει οι Περιθειώτες από το φόβο των πειρατών και των επιδρομών, ο φόβος της ελονοσίας από τα κουνούπια της κοντινής λιμνοθάλασσας Αντινιώτη άργησε πολύ να εκλείψει. Έτσι, έως και τα τέλη της δεκαετίας του 1940 που άρχισε η κουνουποκτονία, όλοι οι κάτοικοι με τα πρώτα τσιμπήματα των κουνουπιών την άνοιξη, έφευγαν από τις παραθαλάσσιες κατοικίες τους και κατέφευγαν στην Παλιά (Άνω) Περίθεια, για να προστατευτούν και να περάσουν εκεί το επικίνδυνο

⁴https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%86%CE%BD%CF%89_%CE%A0%CE%B5%CF%81%CE%AF%CE%B8%CE%B5%CE%B9%CE%B1_%CE%9A%CE%AD%CF%81%CE%BA%CF%85%CF%81%CE%B1%CF%82, (τ.π. 09/08/2021)

⁵ Όπως αναφέρεται στο Σαλβάνου, 2021.

⁶https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%86%CE%BD%CF%89_%CE%A0%CE%B5%CF%81%CE%AF%CE%B8%CE%B5%CE%B9%CE%B1_%CE%9A%CE%AD%CF%81%CE%BA%CF%85%CF%81%CE%B1%CF%82 (τ.π. 03/09/2022)

εξάμηνο. Η μετακόμιση γινόταν με άλογα, μουλάρια και γαϊδούρια. Κάρα ή οποιαδήποτε άλλα τροχοφόρα δεν ήταν δυνατό να χρησιμοποιηθούν, αφού έως τότε στις συνοικίες της «Κάτω Περίθειας» δεν υπήρχαν αμαξωτοί δρόμοι.

Από τις αρχές της δεκαετίας του 1950 που είχε τελειώσει η κουνουποκτονία και δεν υπήρχε πλέον ο φόβος της ελονοσίας, οι Περιθειώτες περνούσαν μόνον τους τρεις μήνες του Καλοκαιριού στην Παλαιά Περίθεια. Τότε σταμάτησε να λειτουργεί και το σχολείο που πριν λειτουργούσε περίπου ένα μήνα στην αρχή και ένα στο τέλος της σχολικής περιόδου. Ακολούθως, όταν τη δεκαετία του 1960 άρχισαν να αναπτύσσονται τουριστικά οι παραθαλάσσιες κοντινές περιοχές της Περίθειας και πολλοί Περιθειώτες έβρισκαν δουλειά εκεί, σιγά – σιγά το χωριό εγκαταλείφθηκε. Επίσης η εγκατάλειψή οφείλεται και στην απαξίωση του ελαιόλαδου που ήταν το βασικό αγροτικό προϊόν των κατοίκων⁷.

Η παλιά Περίθεια περιλαμβάνει 130 μισογκρεμισμένα, διάσπαρτα σπίτια μέσα σε μικρό λεκανοπέδιο στην πλαγιά του όρους Παντοκράτορα. Στο σύνολο του ο οικισμός αποτελείται από συστάδες δώροφων οικιών αγροτικού χαρακτήρα τυπικών της ενετοκρατίας (του 17^{ου} αιώνα ίσως και παλαιότερα) με πλατυμετωπική ή στενομετωπική πρόσοψη και εμφανή λιθοδομή. Ένα από τα πιο χαρακτηριστικά δείγματα αρχοντικής κατοικίας αποτελεί το αρχοντικό Σκορδίλη το οποίο λειτούργησε και ως δημοτικό σχολείο ως τις αρχές της δεκαετίας του 1950. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι ο οικισμός είναι κηρυγμένος ως τοπίο φυσικού κάλλους από το 1980 και ιστορικό διατηρητέο μνημείο από το 1996.⁸

⁷https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%86%CE%BD%CF%89_%CE%A0%CE%B5%CF%81%CE%AF%CE%B8%CE%B5%CE%B9%CE%B1_%CE%9A%CE%AD%CF%81%CE%BA%CF%85%CF%81%CE%B1%CF%82 (τ.π. 03/09/2022)

⁸ Όπως αναφέρεται στην πινακίδα ενημέρωσης στην είσοδο του οικισμού Παλιά Περίθεια

Εικόνα 2 Η θέση της Παλιάς Περίθειας ανάμεσα στις πλαγιές του όρους Παντοκράτορα | Ίδια επεξεργασία

- Πρωτεύον οδικό δίκτυο
- Δευτερεύον οδικό δίκτυο
- Μονοπάτια
- Παλαιό σχολείο

Εικόνα 3 Οδικό δίκτυο
Ίδια επεξεργασία

- Εκκλησίες
- Καταστήματα Εστίασης
- Τουριστικά καταλύματα
- Παλιό σχολείο

Εικόνα 4 Χρήσεις γης | Ίδια επεξεργασία

1.3. Ιστορικά στοιχεία του οικισμού Περίθειας

Η Περίθεια είναι ένας οικισμός γνωστός τουλάχιστον από το 300 π. Χ., όταν, λέγεται, ότι ένα καταστροφικό τσουνάμι χτύπησε την ακτή του νησιού. Όσοι επέζησαν, αναζήτησαν έναν ασφαλή τόπο μακριά από τη θάλασσα. Το 14ο αιώνα οι Κερκυραίοι υπέφεραν, επίσης, από τις αδιάκοπες πειρατικές επιδρομές, αλλά και την ελονοσία που ταλαιπωρούσε τις ακτές. Έτσι πολλοί ήταν αυτοί που αναζητούσαν καταφύγιο στο χωριό. Όταν δεν υπήρχε πια ο φόβος των πειρατών οι κάτοικοι του χωριού είχαν πλέον να αντιμετωπίσουν την ελονοσία από τα κουνούπια της λιμνοθάλασσας Αντινιώτη. Μέχρι , λοιπόν, την κουνουποκτονία που ξεκίνησε τα τέλη της δεκαετίας του 1940, όλοι οι κάτοικοι με τα πρώτα τσιμπήματα των κουνουπιών την άνοιξη, κατέφευγαν στην Παλιά Περίθεια, για να προστατευτούν και να περάσουν εκεί το επικίνδυνο εξάμηνο. Ήταν ένας τόπος με ευημερία με 1.500 κατοίκους έως τα μισά του 20ού αιώνα. Από τις αρχές της δεκαετίας του 1950, όταν είχε τελειώσει πια η κουνουποκτονία και δεν υπήρχε πλέον ο φόβος της ελονοσίας, οι Περιθειώτες περνούσαν μόνον τους τρεις μήνες του καλοκαιριού στο «Χωριό» όπως την ονόμαζαν. Τότε σταμάτησε να λειτουργεί και το σχολείο του οικισμού. Όταν τη δεκαετία του 1960 άρχισαν οι γύρω περιοχές να αναπτύσσονται τουριστικά οι περισσότεροι κάτοικοι αναζητούσαν εργασία εκεί με αποτέλεσμα ο οικισμός να ερημώνει με την πάροδο των χρόνων.⁹

⁹ «Παλιά Περίθεια... στα «χνάρια» περασμένων εποχών,
<https://www.archaiologia.gr/blog/2019/01/29/%CF%80%CE%B1%CE%BB%CE%B9%CE%AC-%CF%80%CE%B5%CF%81%CE%AF%CE%B8%CE%B5%CE%B9%CE%B1-%CF%83%CF%84%CE%B1-%CF%87%CE%BD%CE%AC%CF%81%CE%B9%CE%B1-%CF%80%CE%B5%CF%81%CE%B1%CF%83%CE%BC%CE%AD/>
(τ.π. 09/08/2021)

2. Αρχιτεκτονικά στοιχεία οικισμού Περίθειας

2.1. Αρχιτεκτονική

Τα σπίτια αγροτικού χαρακτήρα, χωρίζονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες, σε αυτά που βρίσκονται μέσα στους οικισμούς και σε αυτά που βρίσκονται σκορπισμένα έξω στα κτήματα. Τα πρώτα ακολουθούν συνήθως το συνεχές σύστημα όταν η πυκνότητα του οικισμού είναι μεγάλη ή αναπτύσσονται ελεύθερα με μικρή αυλή κλεισμένη πάντα προς το δρόμο με μαντρότοιχο σε περιοχές με πιο χαλαρή σύνθεση. Στη δεύτερη κατηγορία ανήκουν κυρίως πρόχειρα κτίσματα, κεραμοσκέπαστα, με τοιχώματα από κλαδιά, καλάμια ή ωμόπλινθους και σε κάποιες σπάνιες περιπτώσεις αγροικίες μεγάλου μεγέθους.¹⁰

Εικόνα 5 Η παλιά Περίθεια σήμερα | Ίδια επεξεργασία

Τα αγροτικά σπίτια που βρίσκονται μέσα στους οικισμούς, όπως τα σπίτια του οικισμού της Παλιάς Περίθειας, είναι ως επί το πλείστον δώροφα με την κύρια κατοικία, το απαλάτι όπως ονομαζόταν, στον όροφο. Τα απλούστερα αποτελούνταν από έναν μόνο χώρο ενώ τα πιο σύνθετα και τα πιο μεγάλα είχαν και δύο ή τρία δωμάτια. Στο ισόγειο βρισκόταν η κουζίνα με τον φούρνο και η αποθήκη. Στην αποθήκη τοποθετούσαν τα δοχεία του λαδιού, τα βαρέλια ή τα γεωργικά εργαλεία. Σε σπάνιες περιπτώσεις στο ισόγειο υπήρχε και ο στάβλος. Το δάπεδο του ισογείου είναι πάντα από πατημένο χώμα.¹¹ Τα σπίτια αυτά είναι πλατυμέτωπα ή στενομέτωπα, με ξύλινη, δίκλινη συνήθως στέγη, κεραμοσκέπαστα με κίτρινα βυζαντινού τύπου κεραμίδια και με κάτοψη περίπου ορθογωνική.¹²

¹⁰ Αγοροπούλου-Μπιρμπίλη Α, *ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ...*, ό.π., σ. 32.

¹¹ Στο ίδιο, σ. 32.

¹² Ζωή Δ., *ΠΑΛΙΕΣ ΣΙΝΙΕΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ Ο βυζαντινός οικισμός & οι τρεις σωζόμενοι ναοί* (Διπλωματική εργασία) (ανακτήθηκε

από: [file:///C:/Users/anastasia/Downloads/M.E.Z%CE%A9%CE%97%20%CE%94%CE%97%CE%9C%CE%97%CE%A4%CE%A1%CE%91%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/anastasia/Downloads/M.E.Z%CE%A9%CE%97%20%CE%94%CE%97%CE%9C%CE%97%CE%A4%CE%A1%CE%91%20(2).pdf)), Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα 2015, σ. 21.

Εικόνα 6 Διώροφη κατοικία στην παλιά Περίθεια Ίδια επεξεργασία

Τα διώροφα σπίτια χωρίζονται σε αυτά που έχουν είσοδο στον όροφο από εσωτερικό κλιμακοστάσιο και σε αυτά που έχουν εξωτερική πρόσβαση. Τα διώροφα με εσωτερικό κλιμακοστάσιο διακρίνονται σε αυτά με ανοιχτή στοά ή ξεχυτή¹³ και σε αυτά που έχουν απλή κλειστή μορφή. Ο τύπος διώροφου σπιτιού με κλειστή μορφή είναι ο παλαιότερος χρονολογικά.¹⁴ Η απουσία εσωτερική σκάλας σε ορισμένες περιπτώσεις οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η πρόσβαση στον όροφο γινόταν από μια ξύλινη σκάλα μέσω καταπακτής.¹⁵

Η ξεχυτή ή στοά καθώς και το εξωτερικό πέτρινο κλιμακοστάσιο που καταλήγει συνήθως σε στεγασμένο πλατύσκαλο είναι στοιχεία που προστίθενται αργότερα, όταν ο κίνδυνος των πειρατών έχει πλέον εξαλειφθεί, και δίνουν μεγαλύτερη ποικιλομορφία στα διώροφα αγροτικά σπίτια.¹⁶

Το στεγασμένο πλατύσκαλο, που ουσιαστικά πρόκειται για μια σκεπαστή βεράντα, ονομάζεται μπότζος στα κερκυραϊκά και αποτελεί από τα πιο χαρακτηριστικά στοιχεία της αρχιτεκτονικής της υπαίθρου στα Επτάνησα ενώ ανάλογοι τύποι οικιών απαντώνται και στην κεντρική και βόρεια Ιταλία. Κάτω από τον μπότζο μια δεύτερη είσοδος με καμάρα, ή αλλιώς βόλτο όπως ονομάζεται στα κερκυραϊκά, εξασφάλιζε την είσοδο στο ισόγειο.¹⁷ Το αρχοντικό Σκορδίλη (ή αλλιώς το παλιό σχολείο) δείχνει μια πρώιμη φάση του τύπου αυτού αλλά και την αλληλεπίδραση λαϊκής και επίσημης αρχιτεκτονικής. Το κλιμακοστάσιο, εδώ, οδηγεί σε φαρδιά βεράντα που παραμένει όμως ακόμα αστέγαστη.¹⁸

¹³ Κεραμοσκεπής εξώστης στηριγμένος σε κολώνες.

¹⁴ Αγοροπούλου-Μπιρμπίλη Α, *ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ...*, ό.π., σ. 36.

¹⁵ Ζωή Δ., *ΠΑΛΙΕΣ ΣΙΝΙΕΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ...*, ό.π., σ. 22

¹⁶ Στο ίδιο, σ. 22.

¹⁷ Στο ίδιο, σ. 22.

¹⁸ Αγοροπούλου-Μπιρμπίλη Α, *ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ...*, ό.π., σ. 36.

Εικόνα 7 Ο μπότζος της κερκυραϊκής αρχιτεκτονικής της υπαίθρου | Ίδια επεξεργασία

Τα αγροτικά σπίτια είναι κυρίως λιθόκτιστα καθώς τα βασικά υλικά υπήρχαν συνήθως σε αρκετή ποσότητα επί τόπου. Λατομεία βρίσκονταν στην ανατολική πλευρά του Παντοκράτορα όπου υπάρχει μια ασβεστολιθική πέτρα, λευκή και ροζ κατάλληλη για λαξευτές τοιχοποιίες, και τροφοδοτούσε τις γύρω περιοχές άρα και τον οικισμό της Παλιάς Περίθειας. Τέλος, τα πατώματα και οι στέγες καθώς και οι περισσότερες εσωτερικές σκάλες και κουφώματα είναι ξύλινα.¹⁹ Άλλα χαρακτηριστικά αρχιτεκτονικά στοιχεία του αγροτικού σπιτιού είναι οι θυρομαρμαρώσεις, οι παραθυρομαρμαρώσεις, καμπυλωτές πόρτες με μαρμάρινη κλείδα με σκαλιστά σχέδια αλλά και ο κυπαρισσένιος καβαλάρης της δίριχτης στέγης.²⁰

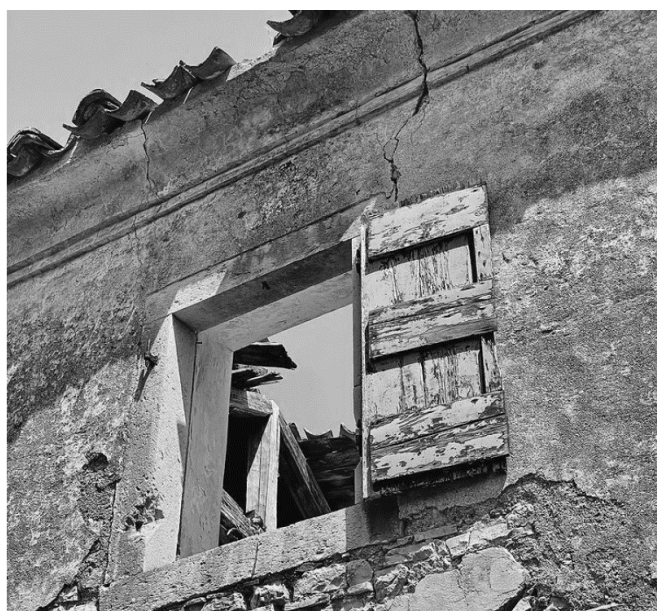
Εικόνα 8 Η πύλη του παλιού σχολείου με την χαρακτηριστική καμπυλωτή πύλη με τη μαρμάρινη κλείδα | Ίδια επεξεργασία

¹⁹ Στο ίδιο, σ. 37.

²⁰ Σαλβάνου Σ., *Περίθεια Πέρα από τη λήθη του χρόνου*, Τυπογραφείο Κέρκυρας, Κέρκυρα 2021, σ. 98.

*Εικόνα 9 Παραθυρωμαρμάρωση και θυρομαρμάρωση κτιρίου της Παλιάς Περίθειας
Ίδια επεξεργασία*

*Εικόνα 10 Παραθυρομαρμάρωση και καρφωτό εξώφυλλο σε κτίριο
της Παλιάς Περίθειας | Ίδια επεξεργασία*

Στο εσωτερικό του το κερκυραϊκό αγροτικό σπίτι είναι εντελώς απλό χωρίς καμία διακόσμηση και με ελάχιστα έπιπλα, όπως το κρεβάτι και την κασέλα για την αποθήκευση των ρούχων. Το κρεβάτι ήταν κατασκευασμένο από τάβλες που στηρίζονταν σε δύο ξύλινες βάσεις, τα τριτσέλια σύμφωνα με την κερκυραϊκή διάλεκτο, και ήταν πάντα τοποθετημένα σε μια γωνία του σπιτιού. Το ύψος του κρεβατιού ήταν πάνω από ένα μέτρο με σκοπό ο χώρος από κάτω να χρησιμεύει ως αποθηκευτικός. Το κενό καλυπτόταν με κεντητό ύφασμα. Οι κασέλες ήταν συνήθως από καρυδιά, ξυλόγλυπτες ή απλά ζωγραφισμένες με θέματα από το ζωικό και φυτικό κόσμο. Οι μεγαλύτερες είχαν διαστάσεις 1.90*0.60*0.75 και χρησίμευαν και ως κρεβάτια ενώ οι μικρότερες είχαν το μισό μέγεθος. Στην κουζίνα το τραπέζι ήταν χαμηλό και τα καθίσματα ήταν κομμένοι κορμοί ελιάς ύψους 0.50 μ. Η επίπλωση ολοκληρωνόταν με ένα ή περισσότερα ντουλάπια εντοιχισμένα συνήθως χωρίς φύλλα.²¹

Οι αρχοντικές κατοικίες που βρίσκονταν στους κερκυραϊκούς οικισμούς έπαιζαν σημαντικό ρόλο στη διάρθρωσή τους και πολλές φορές ήταν καταλυτικός ο ρόλος τους για τη διαμόρφωση του ύφους του οικισμού. Τα αρχοντικά της κερκυραϊκής υπαίθρου, στα οποία ανήκει και το αρχοντικό Σκορδίλη το οποίο μελετάται στην παρούσα εργασία, αποτελούσαν ένα εσωστρεφές οικιστικό συγκρότημα, καθώς περιβάλλονταν από ψηλό μαντρότοιχο, υπογραμμίζοντας έτσι την πρόθεση των ιδιοκτητών να διαφοροποιηθούν από τους υπόλοιπους κατοίκους του οικισμού. Συχνά, ο μαντρότοιχος ήταν περιττός καθώς τα ίδια τα κτήρια του αρχοντικού είναι έτσι διατεταγμένα ώστε να σχηματίζουν ένα προστατευμένο κλειστό σύνολο ορθογωνίας ή τετράγωνης κάτοψης.²²

Η είσοδος σε ένα αρχοντικό γίνεται συνήθως μέσω μιας πύλης. Η μνημειακή πύλη που οδηγεί στο κτηριακό συγκρότημα ενός αρχοντικού είναι τοξωτή και φέρει κλείδα με φυτικά κοσμήματα και, σπανιότερα, το οικόσημο της οικογένειας. Εγγράφεται σε ορθογώνιο πλαίσιο που σχηματίζεται από δυο παραστάδες-πεσσούς ή σχηματοποιημένους κίονες και ένα βαθμιδωτό επιστύλιο. Συχνά απολήγει σε σύνθετη αετωματική επίστεψη με ελικοειδείς απολήξεις. Σπανιότερα, το τόξο απουσιάζει και οι δυο παραστάδες συνδέονται με μεταλλική σύνθεση. Ο διάδρομος που οδηγεί στην κύρια κατοικία συχνά είναι επιστρωμένος με βότσαλα σε σχηματισμούς. Σε λίγες περιπτώσεις πλασιώνεται από κιονοστοιχία.²³

²¹ Αγοροπούλου-Μπιρμπίλη Α, *ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ...*, ό.π., σ. 35.

²² Μπούνια Ε, *ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΑΓΡΕΠΑΥΛΗ ΚΑΙ ΤΗ ΡΩΜΑΪΚΗ VILLA ΣΤΑ ΝΕΟΤΕΡΑ ΑΡΧΟΝΤΙΚΑ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ Η ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΩΣ ΣΥΜΒΟΛΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΙΣΧΥΟΣ, ΙΑ΄ ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΛΑΝΙΟΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΠΤΑΝΗΣΙΑΚΟΣ ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ*, 2019, σ. 425

²³ Στο ίδιο, σ. 424.

3. Η περίπτωση του αρχοντικού Σκορδίλη

3.1. Αποτύπωση του κτιρίου

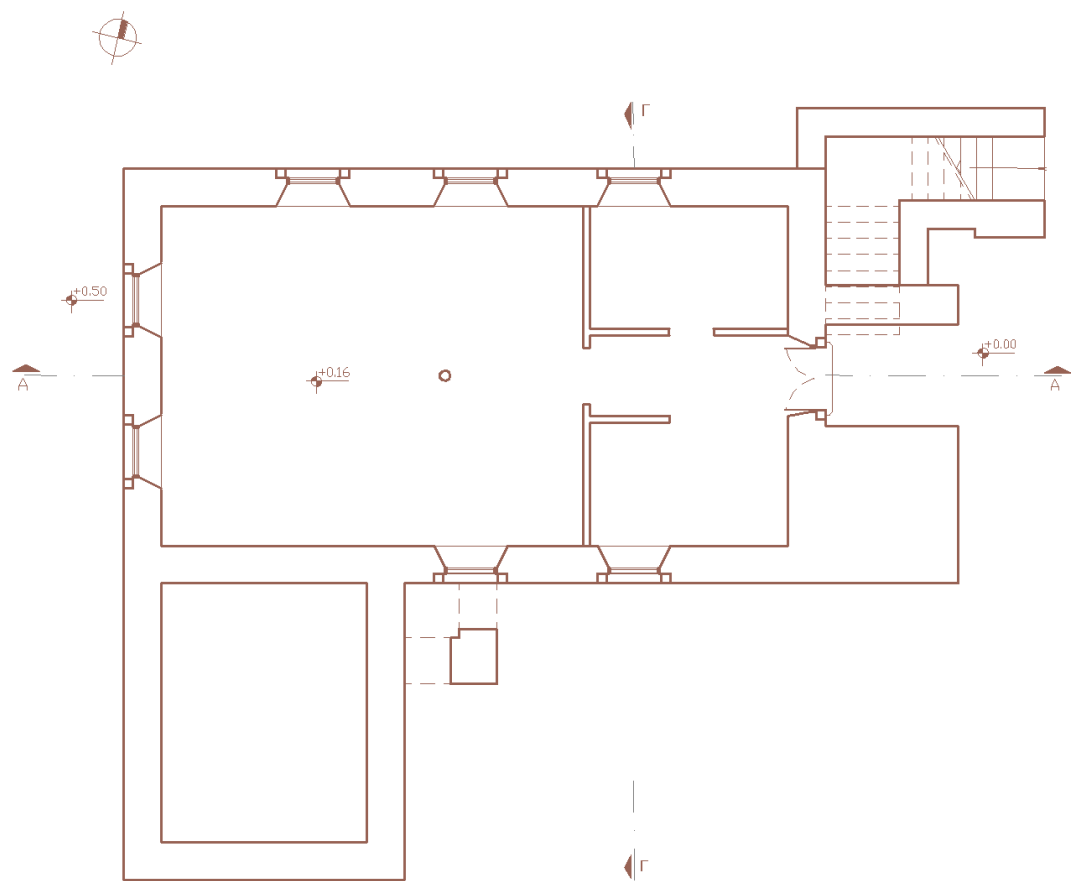
Το αρχοντικό Σκορδίλη, στο οποίο όπως αναφέρθηκε και παραπάνω στεγαζόταν το σχολείο του οικισμού Παλιά Περίθεια μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 1950, είναι από τα πιο επιβλητικά κτίρια του οικισμού. Στον αύλειο χώρο του κτιρίου οδηγείται κανείς μέσω της χαρακτηριστικής Πύλης που φέρει και το οικόσημο της οικογένειας αλλά και την χρονολογία κατασκευής του όπως συνηθιζόταν άλλωστε στα αρχοντικά εκείνης της εποχής.

Στην συνέχεια παρατίθενται τα σχέδια του κτιρίου ύστερα από επιτόπια αυτοψία αλλά και φωτογραφικό υλικό με σκοπό κατανοηθεί επαρκώς η υφιστάμενη κατάσταση του κτιρίου, οι φθορές και σημαντικά αρχιτεκτονικά χαρακτηριστικά του.

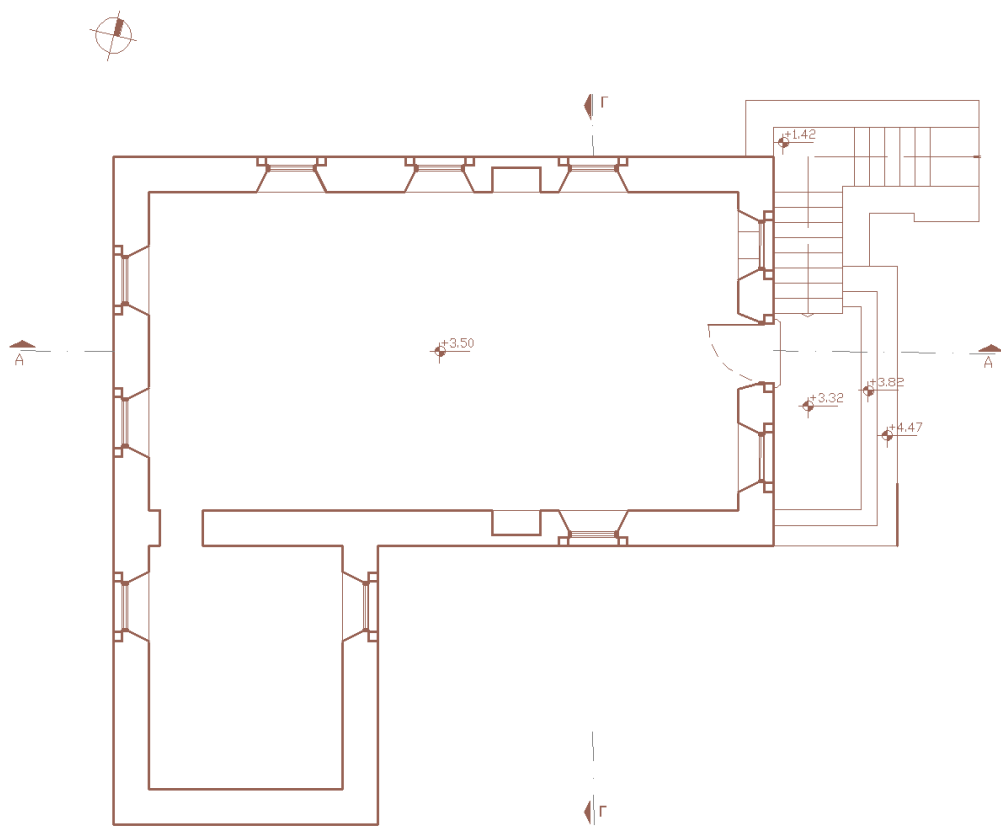
Εικόνα 11 Η πύλη του αρχοντικού Σκορδίλη

Πηγή: Προσωπικό φωτογραφικό αρχείο

Κάτοψη ισογείου (υφιστάμενη κατάσταση)

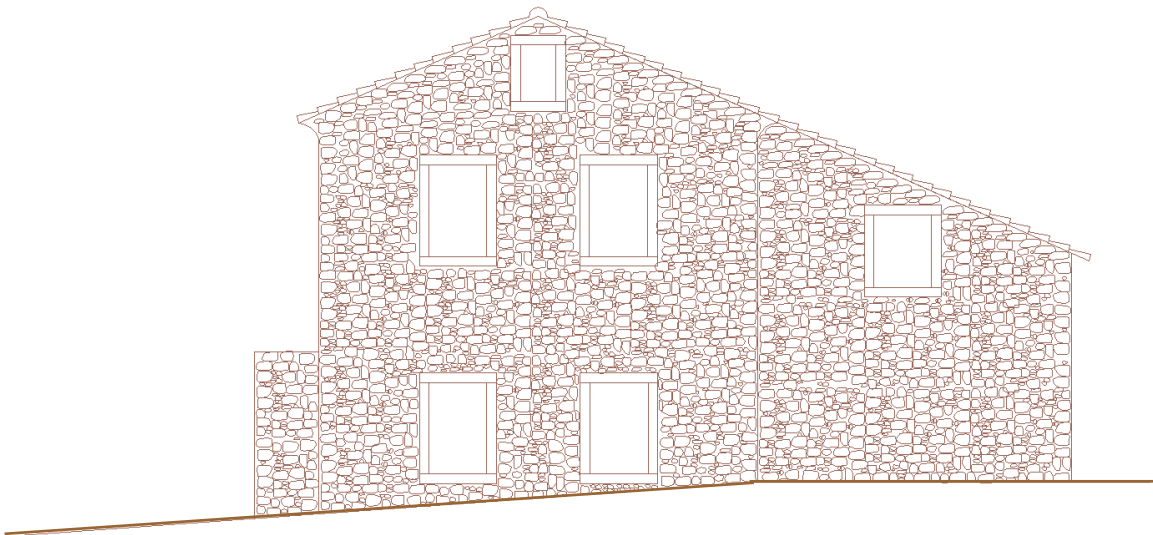

Κάτοψη ορόφου (υφιστάμενη κατάσταση)

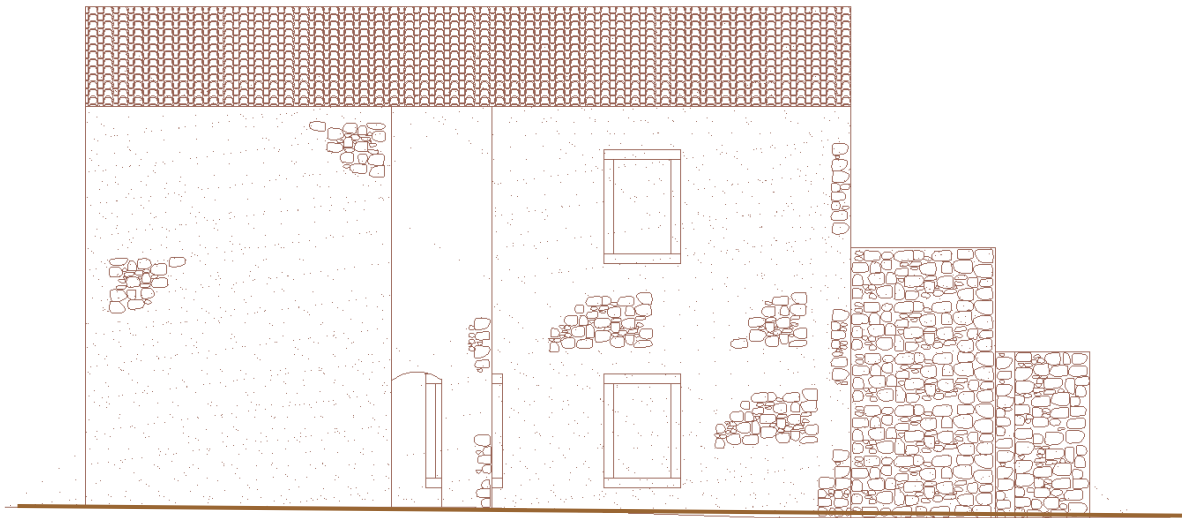

Ανατολική όψη (υφιστάμενη κατάσταση)

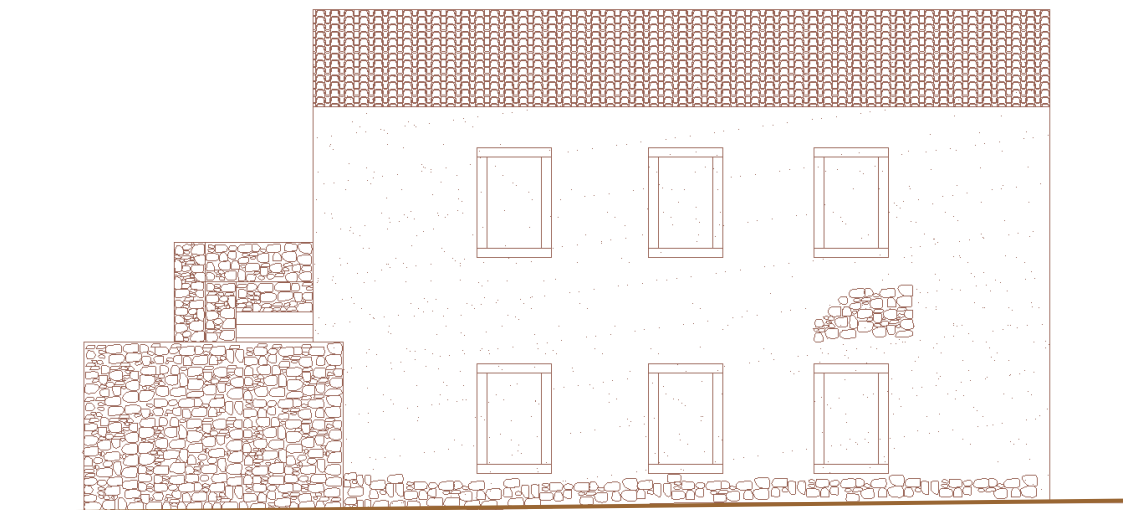

Δυτική όψη (υφιστάμενη κατάσταση)

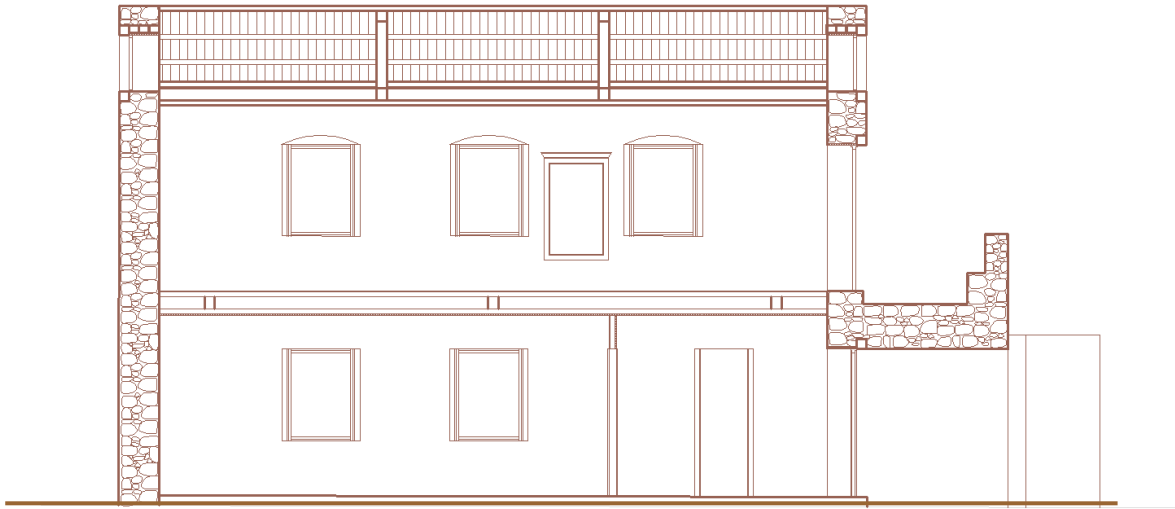

Νότια όψη (υφιστάμενη κατάσταση)

Βόρεια όψη (υφιστάμενη κατάσταση)

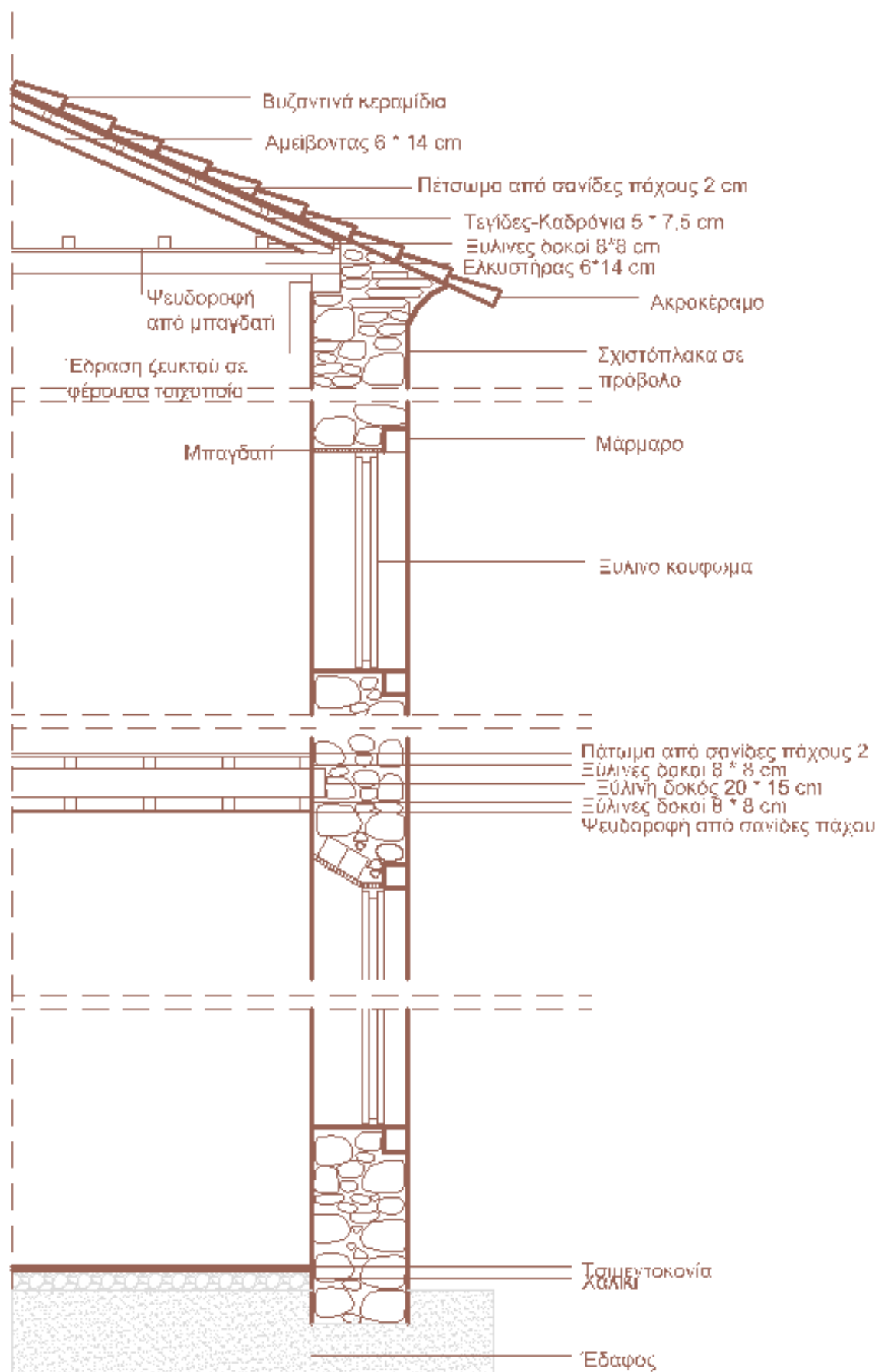

Τομή ΑΑ (υφιστάμενη κατάσταση)

Τομή ΓΓ (υφιστάμενη κατάσταση)

Λεπτομέρεια 1 (υφιστάμενη κατάσταση)

3.2. Μορφολογία και κατασκευή

Το αρχοντικό Σκορδίλη, στο οποίο όπως αναφέρθηκε και παραπάνω στεγαζόταν το σχολείο του οικισμού Παλιά Περίθεια μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 1950, είναι από τα πιο επιβλητικά κτίρια του οικισμού. Χτίστηκε το 1699 και ανήκει στην κατηγορία των αρχοντικών της κερκυραϊκής υπαίθρου.²⁴ Βρίσκεται σε υπερυψωμένο σημείο του οικισμού πράγμα που επιτρέπει την ανεμπόδιστη θέαση της γύρω περιοχής. Στον αύλειο χώρο του κτιρίου οδηγείται κανείς μέσω της χαρακτηριστικής πύλης που φέρει και το οικόσημο της οικογένειας αλλά και την χρονολογία κατασκευής του όπως συνηθιζόταν άλλωστε στα αρχοντικά εκείνης της εποχής.

Το κτίριο αποτελείται από ισόγειο και όροφο. Η κάτοψη του κτιρίου είναι σχεδόν ορθογωνική και είναι εμφανές το στοιχείο της συμμετρίας στον βασικό όγκο του κτιρίου. Η είσοδος στο ισόγειο γίνεται από την θύρα που βρίσκεται κάτω από την καμάρα της βεράντας και η είσοδος στον όροφο γίνεται από την πέτρινη σκάλα που οδηγεί στην βεράντα και στην θύρα του ορόφου. Τα ανοίγματα είναι απλά χωρίς περιττές διακοσμήσεις και οι γεφυρώσεις, τα κατώφλια και οι παραστάδες τους είναι από συμπαγείς λαξευμένες πέτρες. Στο εσωτερικό μέρος των ανοιγμάτων του ορόφου αλλά και των θυρών και των δύο ορόφων υπάρχει καμάρα.

Οι όψεις του είναι λιτές όπως και το εσωτερικό του. Το ισόγειο αποτελείται από τρεις χώρους ενώ ο όροφος αποτελείται από έναν ενιαίο χώρο. Δίπλα στον κύριο όγκο του κτιρίου υπάρχει ένα δεύτερο μικρότερο κτίσμα στο οποίο η είσοδος γίνεται μόνο από τον όροφο και εικάζουμε ότι χρησιμοποιούταν σαν βοηθητικός χώρος, αποθηκευτικός χώρος. Πιθανότατα να υπήρχε και εσωτερική σκάλα για την μετάβαση στο ισόγειο του βοηθητικού κτίσματος.

Το κτίριο είναι κατασκευασμένο από αργολιθοδομή με ασβεστολιθική πέτρα της περιοχής και συνδετικό κονίαμα. Οι διαχωριστικοί τοίχοι στο εσωτερικό του ισογείου είναι κατασκευασμένοι από ξυλόπλεκτη τοιχοποιία (μπαγδατί). Η τεχνική του μπαγδατί συνίσταται στην κατασκευή ελαφρού ξύλινου σκελετού με τεγίδες από πλεγμένα κλαδιά, καλάμια ή λεπτά πηγάκια, σε πυκνή και την επένδυσή τους με επίχρισμα, οπλισμένο με μαλλί κασίκας («γιαγλί»)²⁵. Η τεχνική του μπαγδατί χρησιμοποιείται και στην κατασκευή των ανοιγμάτων του ισογείου.

Το δάπεδο του ισογείου αποτελείται από στρώση τοιμέντου που προφανώς έγινε μεταγενέστερα και το πάτωμα του ορόφου είναι ξύλινο. Στην κάτω πλευρά του ξύλινου δαπέδου (οροφή ισογείου) υπάρχει η τεχνική του μπαγδατί. Η στέγη είναι κατασκευασμένη από ξύλινα ζευκτά, τεγίδες, πέτωμα από σανίδες και βυζαντινά κεραμίδια. Τα ξύλινα ζευκτά δεν ήταν εμφανή καθώς υπήρχε οροφή από σανίδες.

²⁴ Αγοροπούλου-Μπιρμπίλη Α, *ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ...*, ό.π., σ. 36.

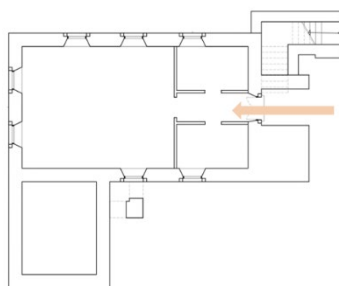
²⁵ Μπόμπολος Ν., *ΔΟΜΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΙΙΙ Δομικά στοιχεία: τοίχοι και χωρίσματα* (Σημειώσεις μαθήματος), Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, σ. 89.

3.3. Παθολογία

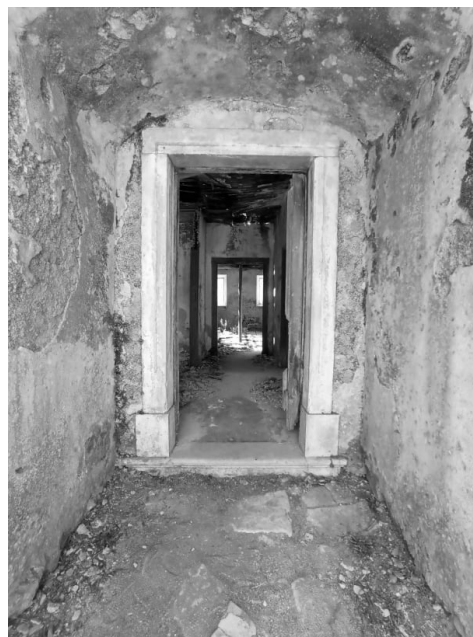
Με το πέρασμα των χρόνων οι φθορές που έχουν επέλθει στο κτίριο είναι πολλές. Τα εσωτερικά και εξωτερικά επιχρίσματα παρουσιάζουν αποκολλήσεις και ρωγμές κυρίως λόγω της υγρασίας.

Τα κουφώματα (παράθυρα και θύρες) έχουν καταστραφεί πλήρως όπως επίσης και το ξύλινο δάπεδο και η στέγη.

Παρακάτω παρουσιάζονται λεπτομερώς οι φθορές του κτιρίου με τη βοήθεια φωτογραφικού υλικού.

α

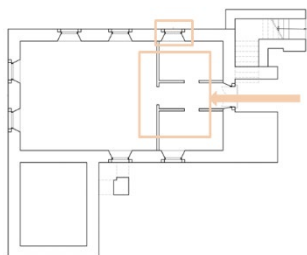
β

Εικόνα 12 α. Διαχωριστικοί τοίχοι από μπαγδατί β. Είσοδος ισόγειου

Πηγή: Προσωπικό φωτογραφικό αρχείο

Όπως φαίνεται και στην εικόνα 7 τα σημάδια του χρόνου είναι εμφανή στο ισόγειο του κτιρίου. Το επίχρισμα έχει αποκολληθεί σε πολλά σημεία, οι διαχωριστικοί τοίχοι έχουν σχεδόν καταστραφεί και η οροφή έχει υποστεί βύθιση. Δεν υπάρχουν πόρτες

και παράθυρα που προφανώς έχουν καταστραφεί από τον χρόνο και τις καιρικές συνθήκες.

Εικόνα 13
Λεπτομέρειες
ισογείου
α.Μπαγδατί
β.Τομή τοίχου από
μπαγδατί
γ. Μπαγδατί στα
ανοίγματα

Πηγή: Προσωπικό
φωτογραφικό αρχείο

α

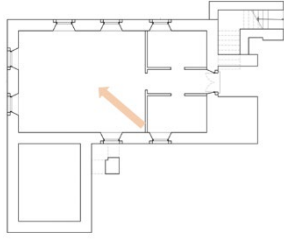

β

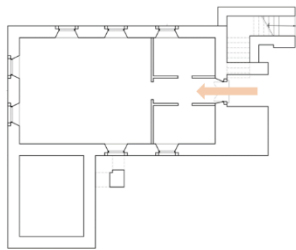

γ

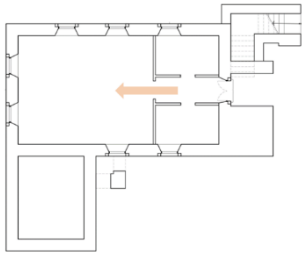
Στις εικόνες 13α και 13β παρατηρείται ότι το μπαγδατί έχει κατασκευαστεί από ξύλινα πηχάκια και καλάμια, επίχρισμα και ένα ενιαίο κομμάτι ξύλου στο εσωτερικό. Στην εικόνα 13γ χρησιμοποιείται τεχνική μπαγδατί για την στερέωση του κουφώματος στην λιθόκτιστη τοιχοποιία.

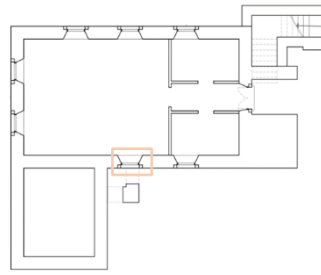
Εικόνα 14 Μεταγενέστερη προσθήκη ξύλινου κορμού για στήριξη πατώματος
Πηγή: Προσωπικό φωτογραφικό αρχείο

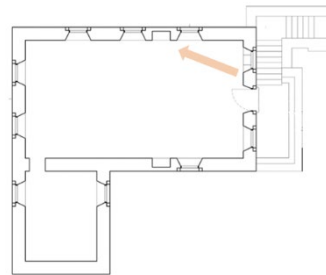
Εικόνα 15 Είσοδος ισογείου
Πηγή: Προσωπικό φωτογραφικό αρχείο

Εικόνα 16 Ανοίγματα ισογείου
Πηγή: Προσωπικό φωτογραφικό αρχείο

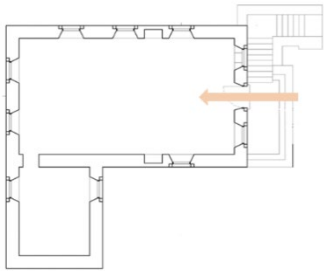

Εικόνα 17 Ξύλινη Δοκός για τη στήριξη του ανοίγματος
Πηγή: Προσωπικό φωτογραφικό αρχείο

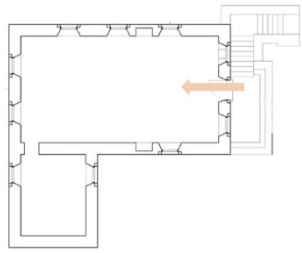

Εικόνα 18 Αποψη υφιστάμενης κατάστασης ορόφου
Πηγή: Προσωπικό φωτογραφικό αρχείο

Στην εικόνα 14 μπορεί κανείς να δει τα απομεινάρια του ξύλινου πατώματος του ορόφου καθώς επίσης και της οροφής του και της ξύλινης στέγης. Από τα ερείπια αυτά μπορεί να διαπιστωθεί η ακριβής κατασκευή τους. Τα κουφώματα και εδώ λείπουν και παρατηρείται ότι εκτός των ανοιγμάτων υπάρχουν εσοχές στην τοιχοποιία που μάλλον χρησιμοποιήθηκαν σαν ράφια αν πάρουμε υπόψη μας τις γραμμές που έχουν παραμείνει στο επίχρισμα.

Εικόνα 19 Φθορές πατώματος στον α' όροφο
Πηγή: Φωτογραφικό αρχείο Νίκου Κορμαρή

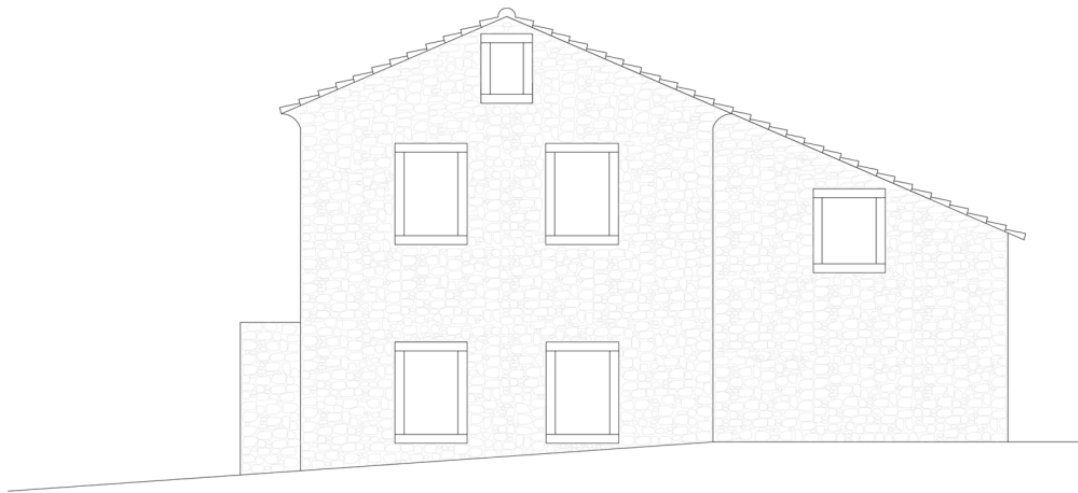

Εικόνα 20 Φθορές στέγης
Πηγή: Προσωπικό φωτογραφικό αρχείο

Εικόνα 21 Ανατολική όψη
Πηγή: Προσωπικό φωτογραφικό αρχείο

Στην ανατολική όψη του κτιρίου παρατηρείται ότι η σκάλα και η βεράντα με την καμάρα στο κάτω μέρος της είναι κατασκευασμένα από εμφανή αργολιθοδομή. Επιχρισμένη αργολιθοδομή υπάρχει στα υπόλοιπα στοιχεία της όψης. Σύμφωνα με μαρτυρίες κατοίκων στην είσοδο της σκάλας υπήρχε πύλη η οποία σήμερα έχει καταστραφεί. Στη σκάλα κάποια σκαλιά έχουν καταρρεύσει καθώς επίσης υπάρχουν και σπασμένα τμήματα.

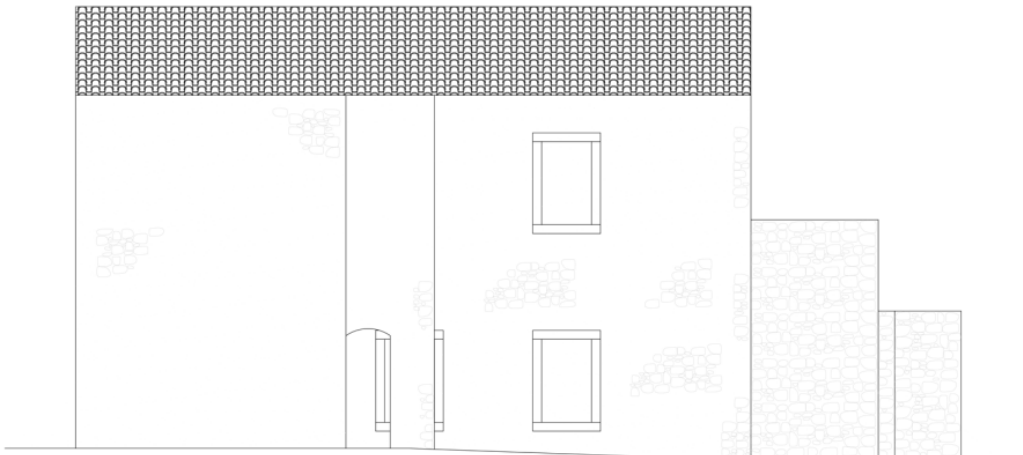

α

β

Εικόνα 22 α, β Δυτική όψη
Πηγή: Προσωπικό φωτογραφικό αρχείο

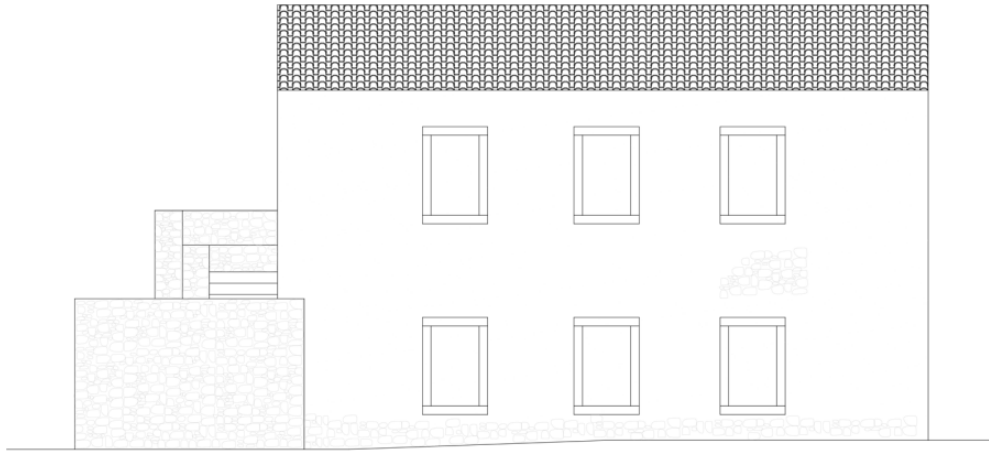

α

Εικόνα 23 α, β Απόψεις της νότιας όψης
Πηγή: Προσωπικό φωτογραφικό αρχείο

Η νότια όψη έχει καλυφθεί σε ένα μεγάλο μέρος από δέντρα-ελιές που είναι και το βασικό δέντρο που επικρατεί στην περιοχή. Υπάρχουν τμήματα χωρίς επίχρισμα και τμήματα με επίχρισμα το οποίο έχει υποστεί φθορές.

Εικόνα 24 Βόρεια όψη
Πηγή: Προσωπικό φωτογραφικό αρχείο

Η βόρεια όψη του κτιρίου είναι επιχρισμένη αν και σε αρκετά σημεία το επίχρισμα έχει αποκολληθεί. Μέρος του τοιχίου της πέτρινης σκάλας έχει καταρρεύσει.

4. Η έννοια της επανάχρησης

4.1. Τι είναι η επανάχρηση και ο ρόλος της στη βιωσιμότητα

Ο όρος “επανάχρηση” αρχίζει να διαχωρίζεται από τον όρο “αποκατάσταση” και να παίρνει πιο σημαντικό ρόλο ως αρχιτεκτονικό ζήτημα τη δεκαετία του ’60. Μέχρι τις αρχές του 20^{ου} αιώνα η έννοια της πολιτιστικής κληρονομιάς περιοριζόταν σε αρχαία και μεσαιωνικά κτίρια. Ωστόσο, οι καταστροφές που επέφεραν οι δύο παγκόσμιοι πόλεμοι οδήγησαν σε μια ολοένα και αυξανόμενη ευαισθητοποίηση σχετικά με την αξία των κτιρίων που προέρχονταν και από άλλες ιστορικές περιόδους, Αποτέλεσμα αυτού ήταν να αρχίσουν σημαντικοί αρχιτέκτονες και θεωρητικοί να δείχνουν σταδιακά ενδιαφέρον για ενασχόληση με ιστορικά κτίρια²⁶.

Σημαντικό σταθμό στην καθιέρωση της επανάχρησης ως αρχιτεκτονικής πρακτικής έπαιξε η Χάρτα της Βενετίας του 1964, το κείμενο της οποίας έκανε σαφές ότι για τα τότε δεδομένα τα ιστορικά μνημεία και τοποθεσίες αποτελούν δημόσια πολιτιστική κληρονομιά και η διασφάλιση της ύπαρξης και της ποιότητας τους είναι μέριμνα τόσο του δημόσιου φορέα όσο και του κοινωνικού συνόλου²⁷.

Σύμφωνα με τον Machado, ο οποίος δημοσίευσε ένα κείμενο το 1976 με τίτλο “Old buildings as palimpsest”, ο επανασχεδιασμός, δηλαδή η επανάχρηση, είναι μια διαδικασία που παρέχει μια ισορροπία μεταξύ παρελθόντος και μέλλοντος. Στη διαδικασία επανασχεδιασμού το παρελθόν έχει μεγαλύτερη σημασία γιατί αυτό το ίδιο είναι το υλικό που θα αλλάξει και θα αναδιαμορφωθεί. Το παρελθόν παρέχει το υπόβαθρο τον “καμβά” στον οποίο κάθε επιτυχημένος επανασχεδιασμός θα βρει τη θέση του. Εντούτοις, το παρελθόν μεταφέρει νοήματα που πρέπει να διατηρηθούν, να μετασχηματιστούν ή να απορριφθούν²⁸.

Ο αρχιτέκτονας Γιάννης Κίζη στο άρθρο του “Αρχιτεκτονική παράδοση και εξέλιξη μέσα σε ιστορικό οικισμό” προσπάθησε να εξηγήσει τι συμβαίνει με την αρχιτεκτονική στους ιστορικούς οικισμούς της Ελλάδας σήμερα. Κατά τον Κίζη, λοιπόν, η προστασία των ιστορικών οικισμών στηρίζεται, ταυτόχρονα, τόσο στη διαφύλαξη όσο και στην αναπαραγωγή του μηνύματός τους. Τη διαφύλαξη την αναλαμβάνει η αποκατάσταση του αυθεντικού κτηριακού αποθέματος. Η αναπαραγωγή του μηνύματος επαφίεται στην ανοικοδόμηση. Οι ιστορικοί οικισμοί και τα μνημεία τους θα νεκρωθούν αν δεν πλαισιωθούν από σύγχρονες κατασκευές, αν δεν δεχτούν νέα ζωή. Με το λεπτό εγχείρημα της σύνθεσης του παρελθόντος με το παρόν. Άλλωστε κατά τη γνώμη του οι ιστορικοί οικισμοί κινδυνεύουν περισσότερο από στρεβλές αποκαταστάσεις και όχι από τα καινούρια κτίρια²⁹.

Όσον αφορά τους κινδύνους που ελλοχεύουν από τις αποκαταστάσεις κτιρίων σε ιστορικούς οικισμούς σύμφωνα με τον Πρέπη πρέπει να αποφύγει κανείς την μνημειακού χαρακτήρα “αναβίωση” που πραγματοποιείται είτε με την αγοραία

²⁶ ΦΑΙΛΑΔΗ, Β. (2018). Συλλογική μνήμη και επανάχρηση. Ερευνητική εργασία.

²⁷ Στο ίδιο

²⁸ MACHADO, R. (1976). OLD BUILDINGS AS PALIMPSEST

²⁹ ΚΙΖΗΣ, Γ. (2014). Αρχιτεκτονική παράδοση και εξέλιξη μέσα σε ιστορικό οικισμό. ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ.

εμπορευματοποίηση της προγονολατριάς που καλλιεργεί την ανήθικη κακογουστιά είτε με τον στείρο μιμητισμό μέσα από τυποποιημένους μορφολογικούς κανόνες³⁰.

Ένα ακόμα στοιχείο που στην εποχή μας είναι συνυφασμένο με τον όρο της επανάχρησης είναι η βιωσιμότητα στην αρχιτεκτονική. Η υπερθέρμανση του πλανήτη αφορά κάθε ανθρώπινη δραστηριότητα και η αντιμετώπιση της μπορεί να επιτευχθεί μόνο με τον περιορισμό εκπομπής αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Η κατασκευή των κτιρίων είναι μία από τις σημαντικότερες πηγές εκπομπής CO₂ και άλλων αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Ο περιορισμός των κατεδαφίσεων και της κατασκευαστικής δραστηριότητας ιδίως νέων κατασκευών, συμβάλλει στην καταπολέμηση υπερθέρμανσης του πλανήτη³¹.

Ένα νέο κτίριο που κατασκευάζεται ιδίως από υλικά των οποίων ο κύκλος προκαλεί σημαντική εκπομπή αερίων θερμοκηπίου (σκυρόδεμα, χάλυβα) επιδεινώνει το πρόβλημα υπερθέρμανσης του πλανήτη. Συνεπώς η επανάχρηση υφιστάμενων κτιρίων υποχρησιμοποιούμενων ή σε αδράνεια (αχρηστία), καθώς και η ανακαίνιση, αναδιαρρύθμιση, επέκτασή τους με τρόπους που περιορίζουν την εκπομπή αερίων θερμοκηπίου στη διαδικασία του κύκλου ζωής τους, συμβάλλει στην αντιμετώπιση υπερθέρμανσης του πλανήτη.

Το αρχιτεκτονικό γραφείο HaworthTompkins έχοντας ως κύριο στόχο να δώσει την καλύτερη και φιλικότερη προς το περιβάλλον λύση σε έναν από τους πελάτες του πραγματοποίησε μια σύγκριση μεταξύ των επιλογών:

- διατήρηση, ανακαίνιση και επέκταση έναντι
- κατεδάφισης και ανακατασκευής

Τα αποτελέσματα φαίνονται στο παρακάτω διάγραμμα και είναι αυτά τα οποία οδήγησαν τον πελάτη να επιλέξει την πρώτη επιλογή με αποτέλεσμα να πραγματοποιηθεί ένα έργο με μειωμένες εκπομπές CO₂.

Όπως φαίνεται και στο διάγραμμα η διατήρηση και επέκταση υπάρχοντος κτιρίου έχει εκπομπές ~55kgCO₂e/m² ενώ η κατεδάφιση και ανακατασκευή έχει ~180-220kgCO₂e/m², δηλαδή πάνω από το διπλάσιες εκπομπές. Συμπερασματικά για την επίτευξη σημαντικών μειώσεων άνθρακα, αρχικά πρέπει να γίνεται προσπάθεια επαναχρησιμοποίησης της υπάρχουσας δομής. Σε περίπτωση ανοικοδόμησης ή επέκτασης υπάρχοντος κτιρίου τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν πρέπει να είναι υλικά με χαμηλά ποσοστά άνθρακα όπως π.χ. ξυλεία ή σκυρόδεμα με υψηλά ποσοστά αντικατάστασης τσιμέντου. Καθοριστική για την τελική απόφαση είναι η ενδεδειγμένη αξιολόγηση των πληροφοριών και έρευνα της υπάρχουσας δομής με σκοπό την καλύτερη αξιοποίηση της³².

Οι κινήσεις για τη μεγιστοποίηση της επανάχρησης όπως φαίνεται και στην εικόνα 26 είναι η εκμετάλλευση υπάρχοντων κτιρίων, χρήση προϊόντων και υλικών από τη περιοχή του κτιρίου ή από άλλα εργοτάξια και τέλος προσφορά υλικών και προϊόντων

³⁰ ΠΡΕΠΗΣ, Α. (2014, ΜΑΡΤΙΟΣ 01). Αρχές για τη σύγχρονη αρχιτεκτονική σε παραδοσιακούς και μη οικισμούς. ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ.

³¹ Power, Anne (2008). «Does demolition or refurbishment of old and inefficient homes help to increase our environmental, social and economic viability?» Energy Policy 36 (2008) 4487–4501. Διαθέσιμο: <https://doi.org/10.1016/j.enpol.2008.09.022>

³² Haworth Tompkins (2022). Project: Refurbishment vs Demolition. Διαθέσιμο : <https://www.haworthtompkins.com/studio/regenerative-design/refurbishment-vs-demolition>

που περισσεύουν η δεν θα χρησιμοποιηθούν τελικά στο έργο με σκοπό την χρησιμοποίησή τους σε άλλα έργα³³.

Embodied Carbon - New Extension Options

- + Approx. 50-60% overall embodied carbon in a building is structure.
- + To achieve significant carbon reductions look to reuse existing structure first
- + Where rebuilding or extending an existing building, look to low carbon material (e.g. timber or concrete with high percentages of cement replacement).
- + Thorough assessment of record information and site investigations to exploit the potential of the existing structure.

Embodied Carbon Targets

Retain + extend:

~55 kgCO₂e/m²

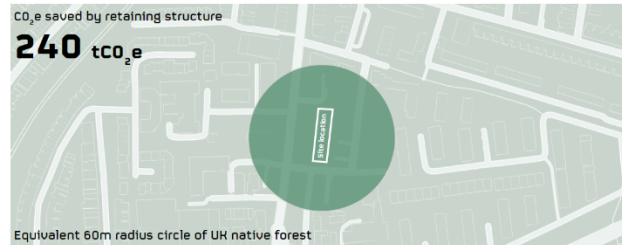
- Well within RIBA Target

Demolish + rebuild:

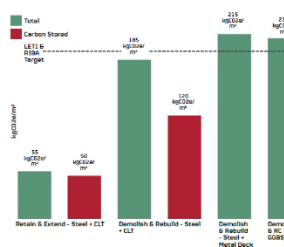
~180-220 kgCO₂e/m²

- Over target

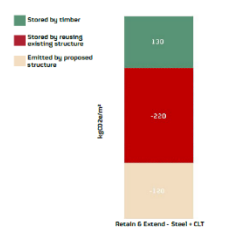
- + Preference to retain and extend with lightweight and sustainable materials (e.g. Steel + CLT)

Existing Block Options - Carbon Assessment

Carbon Emitted vs. Carbon Stored

Πηγή: Haworth Tompkins (2022). Project: Refurbishment vs Demolition. Διαθέσιμο: <https://www.haworthtompkins.com/studio/regenerative-design/refurbishment-vs-demolition>

Εικόνα 25 Διάγραμμα σύγκρισης μεταξύ διατήρησης, ανακαίνισης και επέκτασης έναντι κατεδάφισης και ανακατασκευής | Πηγή: <chrome-extension://efaidnbmnnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/ht-site-assets/uploads/HTS-sustainability-diagram.pdf>

Εικόνα 26 Ο κύκλος για τη μεγιστοποίηση της επανάχρησης

Πηγή: <https://www.ukgbc.org/news/the-choice-between-demolition-or-refurbishment-developer-insights/>

³³ UC GBC (2022). DEEP DIVE: The choice between demolition or reuse: developer insights. Διαθέσιμο: <https://www.ukgbc.org/news/the-choice-between-demolition-or-refurbishment-developer-insights/>

4.2. Παραδείγματα

4.2.1 Επανάχρηση παλιού εργοστασίου χαρτιού στην Αγγλία

Βρίσκεται περίπου μια ώρα βορειοδυτικά του Λονδίνου στο Northamptonshire και πρόκειται για ένα διατηρητέο βικτωριανό σπίτι το οποίο επεκτάθηκε για να συμπεριλάβει και έναν παρακείμενο αχυρώνα βοοειδών και ένα ιστορικό ερείπιο. Το αρχιτεκτονικό γραφείο Will Gamble Architects στο οποίο ανατέθηκε η επέκταση της κατοικίας αποφάσισε να συμπεριλάβει τα ερείπια που υπήρχαν στον χώρο και να τα εντάξει στο σχεδιασμό. Τα ερείπια φημολογούταν ότι ήταν απομεινάρια ενός παλιού εργοστασίου που παρήγαγε περγαμνή για τα μέλη της βασιλικής οικογένειας και σύμφωνα με τους αρχιτέκτονες ήταν και αναπόσπαστο κομμάτι του χαρακτήρα του κτιρίου³⁴.

Τα ερείπια αντιπαρατίθενται στην σύγχρονη επέκταση και την βικτωριανή κατοικία. Η πλινθοδομή της πρόσοψης ολοκληρώθηκε σε μεγάλο βαθμό με τη χρήση ανακυκλωμένων υλικών, επιτρέποντας στο νέο τμήμα να ενσωματωθεί με ευαισθησία στο περιβάλλον του. Ανάμεσα στο υπάρχον βικτωριανό σπίτι και το τμήμα της ερειπωμένης τοιχοποιίας βρισκόταν ένα αχρησιμοποίητο υπόστεγο βοοειδών. Για τη σύνδεση και των τριών τμημάτων, ο Gamble πρότεινε ένα «κτίριο μέσα στο κτίριο» χρησιμοποιώντας και υλικά που ανακτήθηκαν από την τοποθεσία³⁵.

³⁴ <https://www.dwell.com/article/the-parchment-works-will-gamble-architects-20dfd9ea>

³⁵ <https://www.dwell.com/article/the-parchment-works-will-gamble-architects-20dfd9ea>

Εικόνα 27 Άποψη του παλιού εργοστασίου χαρτιού

Πηγή: <https://www.dwell.com/article/the-parchment-works-will-gamble-architects-20dfd9ea>

α

β

Εικόνα 28 α,β Η πρόσοψη ολοκληρώθηκε σε μεγάλο βαθμό από ανακυκλωμένα υλικά

Πηγή: <https://www.dwell.com/article/the-parchment-works-will-gamble-architects-20dfd9ea>

Εσωτερικά, οι ξύλινες δοκοί μέσα στο παλιό υπόστεγο βοοειδών έμειναν εκτεθειμένες και οι πέτρινοι τοίχοι βιάφηκαν με ασβέστη. Ο βαμμένος χάλυβας σηματοδοτεί το νέο τμήμα ενώ τα δρύινα πατώματα βοηθούν στη σύνδεση ολόκληρου του χώρου. Η κουζίνα είναι μια εντυπωσιακά σύγχρονη κουζίνα, η οποία παίζει το θέμα μιας σύγχρονης παρέμβασης μέσα σε ένα ιστορικό πλαίσιο. «Η ιδέα πίσω από τους εσωτερικούς χώρους ήταν να αναζητήσουμε μια ειλικρινή παλέτα υλικών που εξυμνούσε την αρχιτεκτονική του υπόστεγου και του ερειπίου», εξηγεί ο Gamble³⁶.

Εικόνα 29 Σαφής διαχωρισμός του υφιστάμενου κτιρίου με το σύγχρονο
Πηγή: <https://www.dwell.com/article/the-parchment-works-will-gamble-architects-20dfd9ea>

α

β

³⁶ <https://www.dwell.com/article/the-parchment-works-will-gamble-architects-20dfd9ea>

4.2.2 Ανακαίνιση και επέκταση βικτωριανής κατοικίας στο Λονδίνο

Εικόνα 30 Επέκταση βικτωριανής κατοικίας στο Λονδίνο

Πηγή: <https://www.dezeen.com/2021/07/25/will-gamble-architects-t-house-renovation-extension-london/>

Η εταιρεία Will Gamble Architects ανακαίνισε και επέκτεινε μια βικτωριανή κατοικία στο νότιο Λονδίνο με χαρακτηριστικά μεταλλικά κουφώματα, μεγάλες γυάλινες επιφάνειες και μια μεγάλη περιστρεφόμενη πόρτα. Το έργο, το οποίο ονομάστηκε T-House, περιλάμβανε την επέκταση του ισογείου στην περιοχή που υπήρχε η βεράντα της κατοικίας με σκοπό να δημιουργηθεί μια σύγχρονη κουζίνα και τραπεζαρία. Επιπλέον, έγινε προσθήκη ενός νέου ορόφου μετατρέποντας τη σοφίτα και δημιουργώντας μια μικρή βεράντα. Οι αρχιτέκτονες υιοθέτησαν μια πιο σύγχρονη αισθητική σεβόμενοι παράλληλα την υπάρχουσα αρχιτεκτονική³⁷.

Η επέκταση του ισογείου είναι η πιο αξιοσημείωτη και η γυάλινη όψη της έχει εμπνευστεί από τα παραδοσιακά κουφώματα στις βικτωριανές κατοικίες. Επιλέχθηκαν

³⁷ FREARSON, A. (2021, ΙΟΥΛΙΟΣ 15). Will Gamble Architects puts modern spin on Victorian details with T-House in London. Ανάκτηση ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 3, 2022, από DEZEEN: <https://www.dezeen.com/2021/07/25/will-gamble-architects-t-house-renovation-extension-london/>

μονόχρωμοι τόνοι που την διαφοροποιούν από την υπάρχουσα πλινθοδομή του κτιρίου. Τα χρώματα που επιλέχθηκαν στο εσωτερικό όλου του κτιρίου ακολουθούν τη λογική να συνδυαστεί το παραδοσιακό με το σύγχρονο. Για αυτό το σκοπό χρησιμοποιήθηκαν πιο σκούρα χρώματα στα υπάρχοντα μέρη της κατοικίας και μια πιο ανοιχτή και φωτεινή παλέτα χρωμάτων στις προσθήκες που σχεδιάστηκαν κατά τη διαδικασία της ανακαίνισης³⁸.

Εικόνα 31 Η επέκταση του ισογείου εσωτερικά

Πηγή: <https://www.dezeen.com/2021/07/25/will-gamble-architects-t-house-renovation-extension-london/>

³⁸ FREARSON, A. (2021, ΙΟΥΛΙΟΣ 15). Will Gamble Architects puts modern spin on Victorian details with T-House in London. Ανάκτηση ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 3, 2022, από DEZEEN: <https://www.dezeen.com/2021/07/25/will-gamble-architects-t-house-renovation-extension-london/>

Εικόνα 32 Η τραπεζαρία

Πηγή: <https://www.dezeen.com/2021/07/25/will-gamble-architects-t-house-renovation-extension-london/>

Εικόνα 33 Η βεράντα

Πηγή: <https://www.dezeen.com/2021/07/25/will-gamble-architects-t-house-renovation-extension-london/>

4.2.3. Ανακαίνιση και επέκταση αγροικίας στην Πάρμα | Ιταλία | The Greenery

Ένα δέντρο ficus ύψους 10 μέτρων μεγαλώνει στο κέντρο του Greenery, μια ανακαίνιση και επέκταση αγροικίας από το στούντιο Carlo Ratti Associati και τον αρχιτέκτονα Italo Rota στην Ιταλία. Βρίσκεται λίγο έξω από την Πάρμα και ονομάστηκε Greenery από τις λέξεις green (πράσινο) και granary (σιτοβολώνας). Σκοπός του σχεδιασμού ήταν η δημιουργία ρευστών ορίων μεταξύ του φυσικού και του τεχνητού. Γι' αυτό το λόγο τοποθετήθηκε το δέντρο στον ενιαίο χώρο κουζίνας-καθιστικού της αγροικίας. Το κτίριο που τοποθετήθηκε το δέντρο είναι μια προέκταση της υπάρχουσας αγροικίας και αποτελεί μια μεταλλική κατασκευή με φεγγίτες γυάλινες επιφάνειες³⁹.

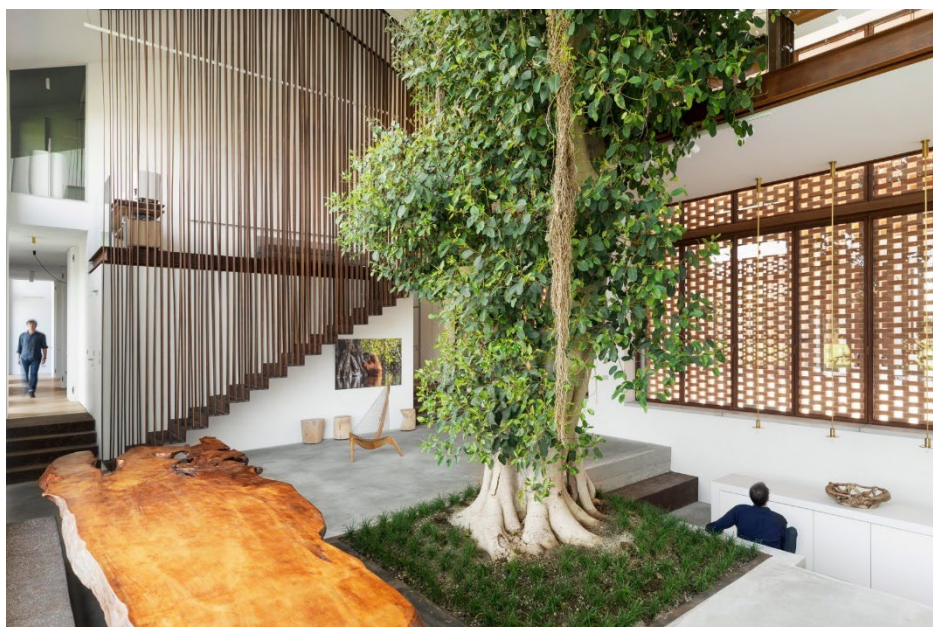
Εικόνα 34 Όψη της αγροικίας στην Πάρμα

Πηγή: <https://www.dezeen.com/2021/12/19/carlo-ratti-italo-rota-the-greenery-tree/>

³⁹ ASTBURY, J. (2021, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 19). Carlo Ratti and Italo Rota design Italian home around 10-metre-tall tree. Ανάκτηση ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 23, 2022, από DEZEEN: <https://www.dezeen.com/2021/12/19/carlo-ratti-italo-rota-the-greenery-tree/>

Γύρω από το δέντρο υπάρχει η μεταλλική σκάλα που οδηγεί στον πάνω όροφο. Είναι και αυτή κατασκευασμένη από μέταλλο και μεταλλικά κατακόρυφα στηρίγματα.

Τα παράθυρα είναι καλυμμένα από διάτρητους τοίχους από τούβλα. Ο συνδυασμός των κατακόρυφων μεταλλικών στηρίξεων της σκάλας και ο διάτρητος τοίχος του παραθύρου δημιουργεί ένα παιχνίδι με το φως και τη σκιά όμοιο με αυτό που δημιουργεί και το δέντρο⁴⁰.

Εικόνα 35 Το δέντρο στο εσωτερικό της αγροικίας

Πηγή: <https://www.dezeen.com/2021/12/19/carlo-ratti-italo-rota-the-greenery-tree/>

Εικόνα 36 Άποψη του εξωτερικού χώρου

Πηγή: <https://www.dezeen.com/2021/12/19/carlo-ratti-italo-rota-the-greenery-tree/>

⁴⁰ ASTBURY, J. (2021, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 19). Carlo Ratti and Italo Rota design Italian home around 10-metre-tall tree. Ανάκτηση ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 23, 2022, από DEZEEN: <https://www.dezeen.com/2021/12/19/carlo-ratti-italo-rota-the-greenery-tree/>

5. Νέα χρήση | Κατοικία

5.1. Κεντρική ιδέα

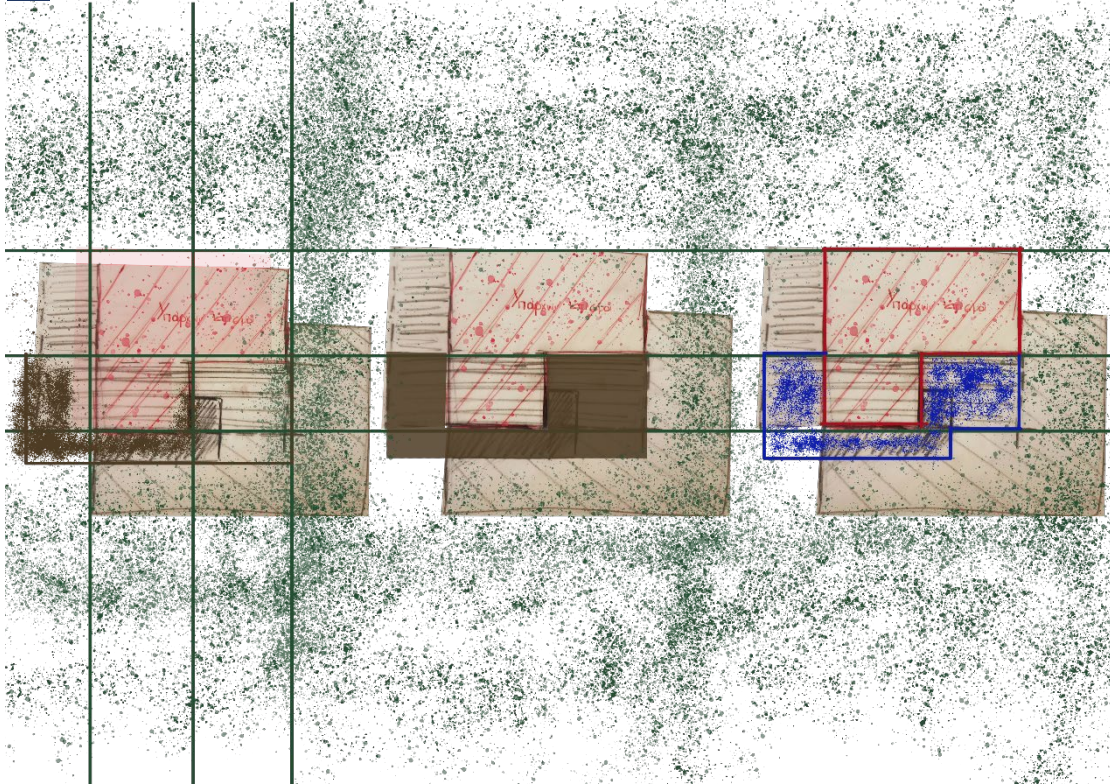
Κεντρική ιδέα για τον επανασχεδιασμό του αρχοντικού Σκορδίλη ήταν το *όριο*. Κατά τη διάρκεια της αποτύπωσης και της αυτοψίας στον χώρο του αρχοντικού παρατηρήθηκε ότι στον εξωτερικό του χώρο και περιμετρικά του κτιρίου υπήρχαν ίχνη από τοιχία. Αυτό, άλλωστε, ήταν αναμενόμενο καθώς όπως προαναφέρθηκε τα αρχοντικά της κερκυραϊκής υπαίθρου, στα οποία ανήκει και το αρχοντικό Σκορδίλη το οποίο μελετάται στην παρούσα εργασία, αποτελούσαν ένα εσωστρεφές οικιστικό συγκρότημα, καθώς περιβάλλονταν από ψηλό μαντρότοιχο, υπογραμμίζοντας έτσι την πρόθεση των ιδιοκτητών να διαφοροποιηθούν από τους υπόλοιπους κατοίκους του οικισμού. Με αφετηρία, λοιπόν, τον οριοθετημένο εξωτερικό χώρο του αρχοντικού σκοπός ήταν να σχεδιαστεί μια εξοχική κατοικία με έναν ξεχωριστό ξενώνα που θα λειτουργεί σαν ησυχαστήριο για τους χρήστες του. Η τοποθεσία είναι ιδανική για κάτι τέτοιο αφού το αρχοντικό βρίσκεται στο ψηλότερο σημείο του χωριού, είναι απομακρυσμένο από τα υπόλοιπα οικήματα και είναι μέσα στη φύση. Επιπλέον, η χρήση της κατοικίας επιλέχθηκε καθώς μέσα από την έρευνα και τον διάλογο με κατοίκους του χωριού συμπεραίνεται ότι υπάρχει μεγάλη επιθυμία το χωριό να αποκτήσει και πάλι ζωή, να αποκατασταθούν τα ερειπωμένα κτίρια και να χρησιμοποιηθούν ξανά σαν κατοικίες.

Η έννοια του 'ορίου' χρησιμοποιήθηκε τόσο στον εξωτερικό χώρο με τη δημιουργία τοιχίων στα ίχνη του παλιού μαντρότοιχου αλλά και στο σχεδιασμό των κατοικιών. Η κύρια κατοικία και ο ξενώνας έχουν ξεχωριστές εισόδους, εκμεταλλευόμενοι έτσι την υπάρχουσα είσοδο στο ισόγειο και την είσοδο πάνω από τον 'μπότζο', και είναι αυτόνομες και ανεξάρτητες.

Στην κύρια κατοικία έχει σχεδιαστεί μια επέκταση κατά μήκος του υπάρχοντος κτιρίου που σηματοδοτεί το 'όριο' μεταξύ του παλιού κτιρίου και της νέας και σύγχρονης κατασκευής. Το όριο μεταξύ του παρελθόντος και του παρόντος. Την προσθήκη διασχίζουν χαλύβδινες δοκοί που εμφανίζονται σαν γραμμές στις όψεις του κτιρίου. Η γραμμή είναι συνυφασμένη με την έννοια του ορίου.

Ο σχεδιασμός του περιβάλλοντος χώρου ακολουθεί την τοπική αρχιτεκτονική, χωρίς περιττά στοιχεία και με την απαραίτητα φύτευση για τον δροσισμό και αερισμό του κτιρίου. Υπάρχουν διαδρομές πλακόστρωτες, με τοπική πέτρα που οδηγούν στις εισόδους αλλά και περιμετρικά του κτιρίου. Η ελιά που με το πέρασμα των χρόνων αναπτύχθηκε στην τοιχοποιία του κτιρίου μεταφυτεύεται στην πρόσοψη όπως φαίνεται στα σχέδια.

- Υπάρχον κτίριο
- Σχήμα αρχικού κτιρίου σε διαφορετικές κλίμακες και κατευθύνσεις
- Τελική προσθήκη

Εικόνα 37 αρχικά σκίτσα μελέτης | Ίδια επεξεργασία

Κατά τα πρώτα στάδια της μελέτης χρησιμοποιήθηκε το σχήμα του υπάρχοντος κτιρίου σε διάφορες κλίμακες και κατευθύνσεις καθώς επίσης και οι κύριοι άξονες που το περιγράφουν ώστε να δημιουργηθεί το τελικό σχήμα της κάτοψης. Μέχρι όμως την τελική απόφαση για τη μορφή και το σχήμα της κάτοψης οι λύσεις και τα διλήμματα που υπήρξαν ήταν πολλά.

Αρχικά έπρεπε να αποφασιστεί εάν θα παραμείνει το κτίριο ως έχει και οι αλλαγές θα γίνουν μόνο στον εσωτερικό χώρο ή αν θα σχεδιαστεί κάποια επέκταση του κτιρίου ώστε να αυξηθούν τα τετραγωνικά μέτρα της κατοικίας και να καλυφθούν περισσότερες ανάγκες των χρηστών. Στη συνέχεια έπρεπε να ξεπεραστεί το θέμα των πολλών και συμμετρικών ανοιγμάτων σε όλες τις όψεις του κτιρίου πράγμα που δημιουργούσε αυστηρά όρια στη διάταξη των χώρων. Τέλος, η μεγαλύτερη πρόκληση ήταν να διατηρηθούν και οι δύο εισοδοί της πρόσοψης του κτιρίου αλλά να έχουν παράλληλα και χρηστικότητα.

Όλα αυτά οδήγησαν στην τελική λύση και στην τελική μορφή του κτιρίου με την επέκταση κατά μήκος και τη δημιουργία μιας εξοχικής κύριας κατοικίας και ενός ξενώνα που μπορούν να λειτουργήσουν αυτόνομα αλλά δίνουν και τη δυνατότητα συνάντησης των χρηστών κατ' επιλογή είτε στον υπαίθριο εξωτερικό χώρο είτε στο κοινό δώμα του ορόφου.

Παρακάτω αναλύονται πληρέστερα οι λειτουργίες κάθε χώρου και παρουσιάζονται τα τελικά σχέδια της μελέτης.

5.1. Κτιριολογικό πρόγραμμα

ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ

ΚΤΙΡΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ					
ΙΣΟΓΕΙΟ					
ΧΩΛ	ΓΡΑΦΕΙΟ	ΚΟΥΖΙΝΑ	W.C.	ΚΑΘΙΣΤΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΑΡΙΑ	ΚΛΙΜ/ΣΙΟ
12,52 τ.μ.	11,40 τ.μ.	35,75 τ.μ.	3,22 τ.μ.	48,00 τ.μ.	13,70 τ.μ.
ΚΤΙΡΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ					
ΟΡΟΦΟΣ					
ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙ Ο 1	ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙ Ο 2	ΚΑΘΙΣΤΙΚΟ	ΛΟΥΤΡΟ 1	ΛΟΥΤΡΟ 2	
12,52 τ.μ.	11,40 τ.μ.	35,75 τ.μ.	3,22 τ.μ.	48,00 τ.μ.	

ΞΕΝΩΝΑΣ

ΚΟΥΖΙΝΑ	ΚΑΘΙΣΤΙΚΟ	ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΟ	ΛΟΥΤΡΟ
11,70 τ.μ.	11,55 τ.μ.	16,50 τ.μ.	5,90 τ.μ.

5.2. Μελέτη | Σχέδια πρότασης

Στο *ισόγειο* υπάρχει η είσοδος για την κύρια κατοικία. Η κατοικία στην πρώτη στάθμη περιλαμβάνει:

- χωλ
- αίθουσα γραφείου στη βόρεια πλευρά
- κουζίνα
- χώρο αποθήκης τροφίμων
- χώρο πλυντηρίου
- w.c.
- σαλόνι
- τραπεζαρία

Στη νότια πλευρά του υφιστάμενου κτιρίου τοποθετείται μια μεταλλική κατασκευή με σκοπό την επέκταση κατά μήκος της κατοικίας αλλά και την εκμετάλλευση του ηλιακού φωτός που χαρακτηρίζει τον νότιο προσανατολισμό. Ουσιαστικά σε τμήμα της υπάρχουσας νότιας όψης σχεδιάστηκε ένα δεύτερο κέλυφος από χαλύβδινες οξειδωμένες δοκούς και υαλοστάσια το οποίο λειτουργεί σαν χειμερινό θερμοκήπιο εγκλωβίζοντας την ηλιακή ακτινοβολία τους χειμερινούς μήνες με αποτέλεσμα να θερμαίνεται ο εσωτερικός χώρος. Για την σκίαση κατά τους καλοκαιρινούς μήνες σε αυτήν την όψη έχει τοποθετηθεί στον εξωτερικό χώρο φυλλοβόλο δέντρο [μουριά] το οποίο το καλοκαίρι δεν επιτρέπει στις ηλιακές ακτίνες να εισέλθουν στον χώρο της κατοικίας. Για την περίοδο των θερινών μηνών, επίσης, έχουν σχεδιαστεί ανοιγόμενοι φεγγίτες πάνω από το κύριο υαλοστάσιο για το δροσισμό του εσωτερικού χώρου.

Στην επέκταση του υπάρχοντος κτιρίου έχει τοποθετηθεί μια μεγάλη τραπεζαρία, το καθιστικό με το τζάκι και το κλιμακοστάσιο που οδηγεί στον α' όροφο.

Η πρόσθετη κατασκευή αποτελείται από χαλύβδινες οξειδωμένες δοκούς και το τμήμα που υπάρχει το κλιμακοστάσιο τα κενά πληρώνονται με υαλοστάσια ενώ στο τμήμα του καθιστικού τα κενά πληρώνονται με τσιμεντοσανίδες και μονωτικό υλικό.

Στο υφιστάμενο κτίριο έχει αφαιρεθεί το επίχρισμα και η τοιχοποιία είναι εμφανής ενώ στην πρόσθετη κατασκευή οι χαλύβδινες δοκοί είναι οξειδωμένες και οι τσιμεντοσανίδες βαμμένες με χρώμα τεχνοτροπίας κοκκώδους υφής. Το κλιμακοστάσιο είναι από οξειδωμένη λαμαρίνα corten.

Όσον αφορά τα ανοίγματα των όψεων η μόνη αλλαγή είναι στην βόρεια πλευρά που στη θέση ενός παραθύρου σχεδιάστηκε θύρα ώστε να υπάρχει έξοδος από την κουζίνα στον εξωτερικό χώρο.

Η δεύτερη θύρα πάνω από τον μπότζο λειτουργεί πλέον ως είσοδος για τον ξενώνα που βρίσκεται στον α' όροφο. Ο *α' όροφος* περιλαμβάνει:

- ξενώνα [υπνοδωμάτιο | λουτρό | κουζίνα]
- μικρό καθιστικό
- δύο υπνοδωμάτια
- δύο λουτρά
- κοινό δώμα

Εικόνα 38 Παράδειγμα εξωτερικού κελύφους με υαλοστάσιο σε υπάρχον κτίριο
Πηγή: Σημειώσεις Μπόμπολου Νικόλαου για το μάθημα Δομική ΙΙΙ του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Τμήμα Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής

Εικόνα 39 Άλλες εφαρμογές της λαμαρίνας Corten - *Helŕstŕn Castle*, (14^{ος} αιώνας), *Atelier-r*, Τσεχία
Πηγή: Σημειώσεις Μπόμπολου Νικόλαου για το μάθημα Δομική ΙΙΙ του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Τμήμα Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής

Εικόνα 40 Άλλες εφαρμογές της λαμαρίνας Corten - *Helŕstŕn Castle*, (14^{ος} αιώνας), *Atelier-r*, Τσεχία
Πηγή: Σημειώσεις Μπόμπολου Νικόλαου για το μάθημα Δομική ΙΙΙ του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Τμήμα Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής

Εικόνα 41 Άλλες εφαρμογές της λαμαρίνας Corten -Helfstýn Castle, (14ος αιώνας), Atelier-r, Τσεχία
Πηγή: Σημειώσεις Μπόμπολου Νικόλαου για το μάθημα Δομική ΙΙΙ του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, Τμήμα Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής

Όλα τα υπνοδωμάτια που βρίσκονται στον όροφο τοποθετήθηκαν στην βόρεια πλευρά ενώ στη νότια υπάρχει ένα μικρό καθιστικό της κύριας κατοικίας και το κοινό δώμα που επιτρέπει στους χρήστες της κύριας κατοικίας και στους χρήστες του ξενώνα να έρχονται σε επαφή εάν το θελήσουν.

Η στέγη σχεδιάστηκε με βάση τη στέγη που υπήρχε στο υφιστάμενο κτίριο και έχει διατηρήσει τις κλίσεις και τα υλικά. Τα δοκάρια είναι εμφανή και στην οροφή του α' ορόφου αλλά και στην οροφή του ισογείου.

Στον εξωτερικό χώρο έχει σχεδιαστεί μια διαδρομή από την εμβληματική πύλη μέχρι τις εισόδους των κατοικιών με πλάκες που εδράζονται σε χαλίκι. Στο μεγαλύτερο μέρος έχει διατηρηθεί η φύτευση της περιοχής και έχουν προστεθεί δύο ελαιόδεντρα στη δυτική πλευρά, τα οποία έχουν τοποθετηθεί σε παρτέρια που ενώνονται με έναν χτιστό καναπέ. Στην ανατολική πλευρά σχεδιάστηκε ένας χώρος πλακοστρωμένος ως καθιστικό στη σκιά ενός ελαιόδεντρου. Σε διάφορες γωνιές έχουν τοποθετηθεί θάμνοι και βλάστηση της γύρω περιοχής.

Παρακάτω παρατίθενται οι κατόψεις, οι όψεις και οι τομές της σχεδιαστικής πρότασης.

ΒΕΡΑΝΤΑ ΟΡΟΦΟΥ

0.00

+6.90

+4.70

+6.90

+4.70

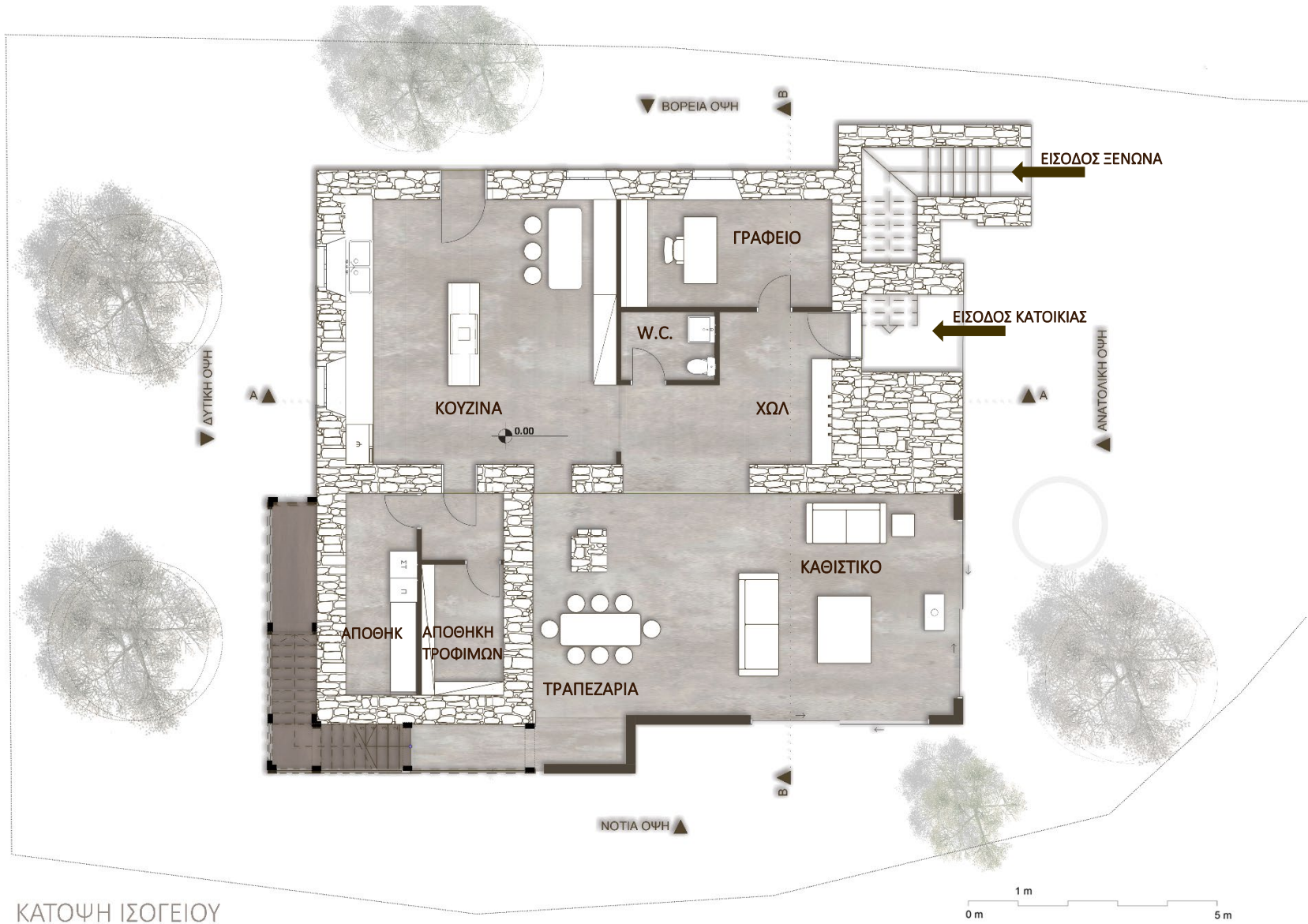

ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΟΨΗ

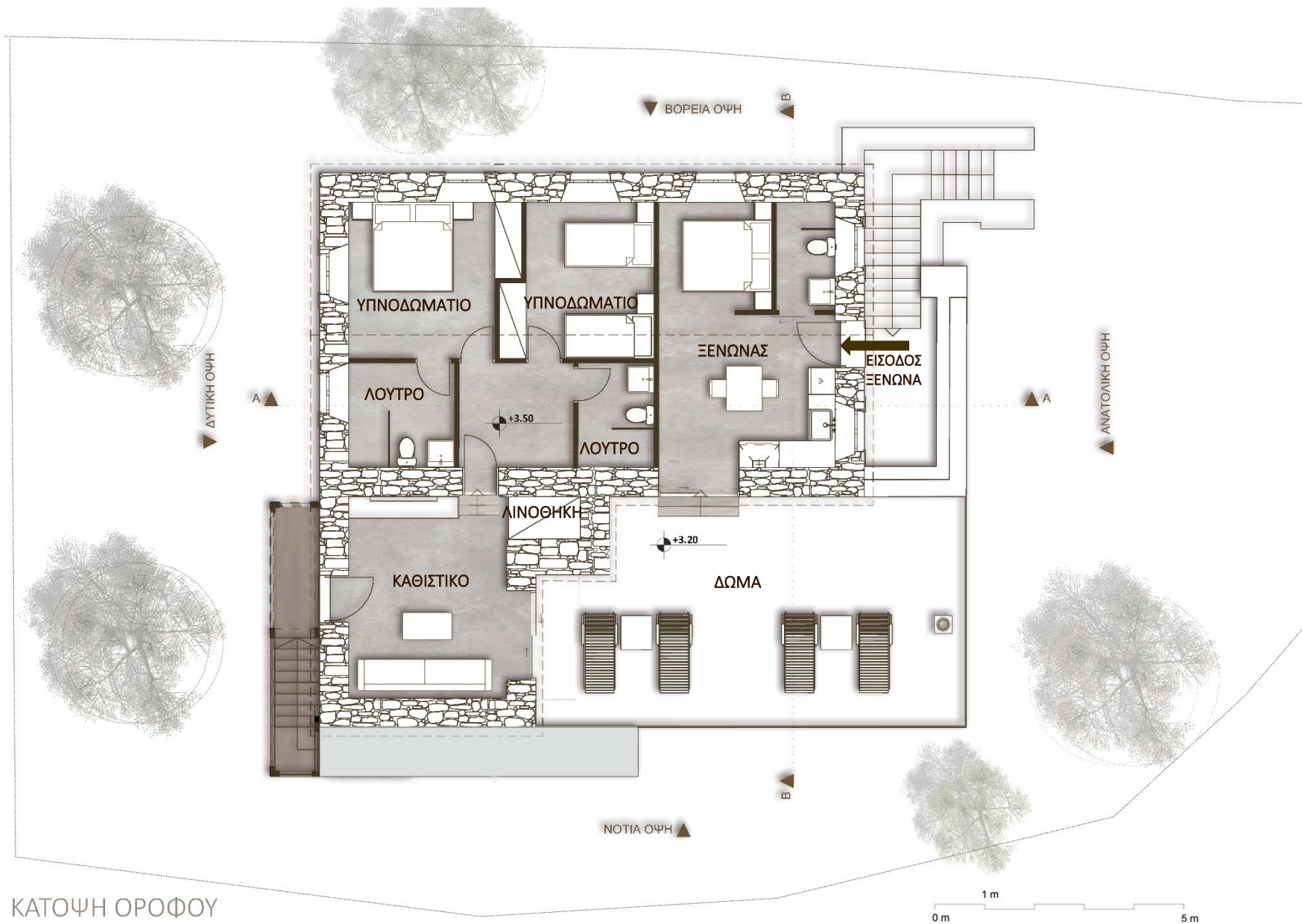

ΓΕΝΙΚΗ ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

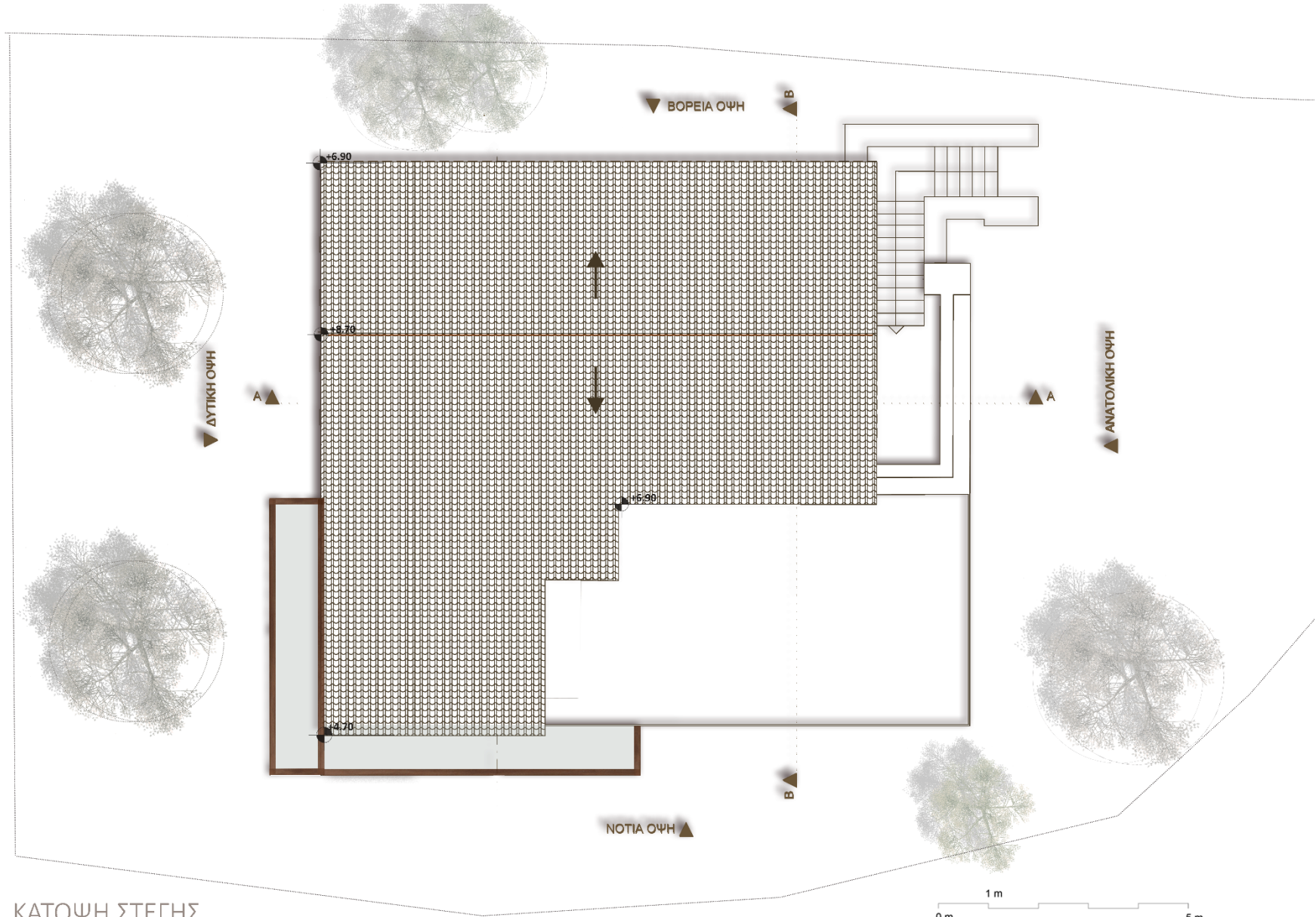

■ ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

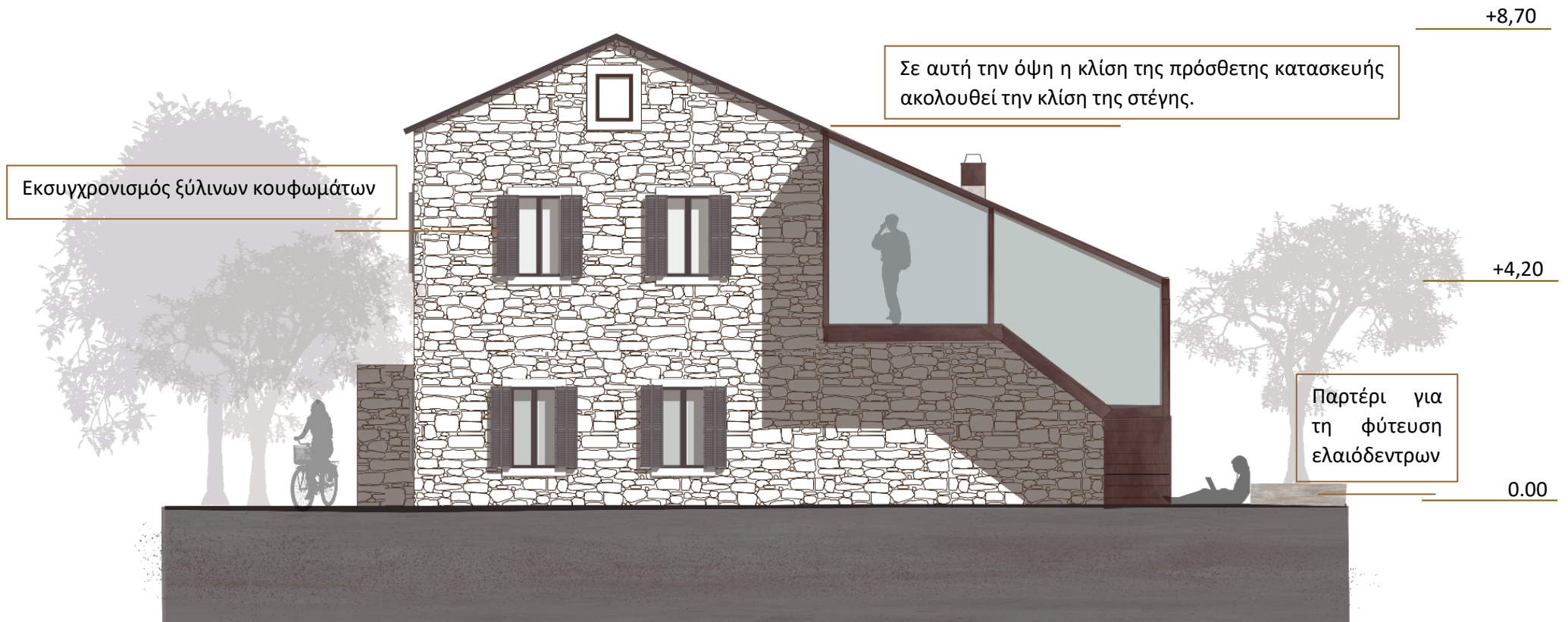
ΚΑΤΟΨΗ ΟΡΟΦΟΥ

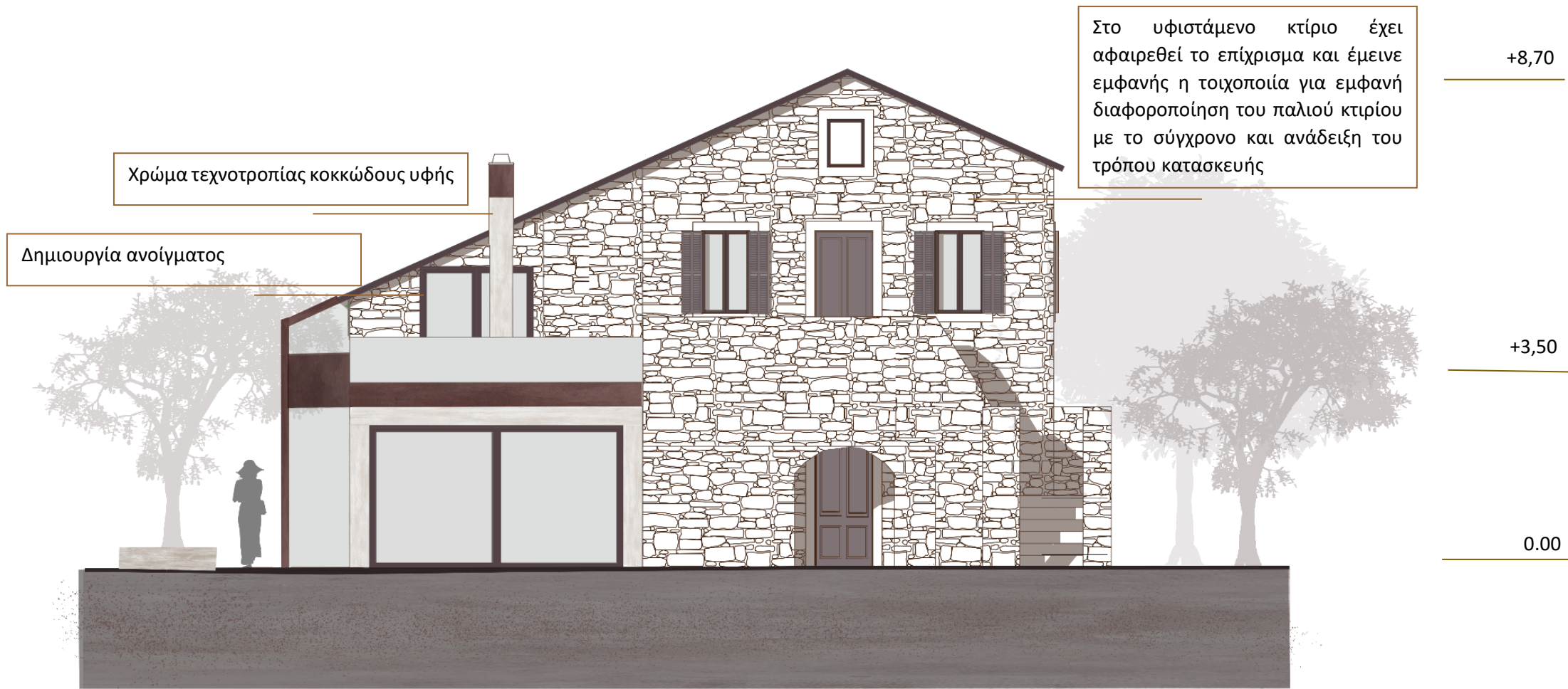

ΚΑΤΟΨΗ ΣΤΕΓΗΣ

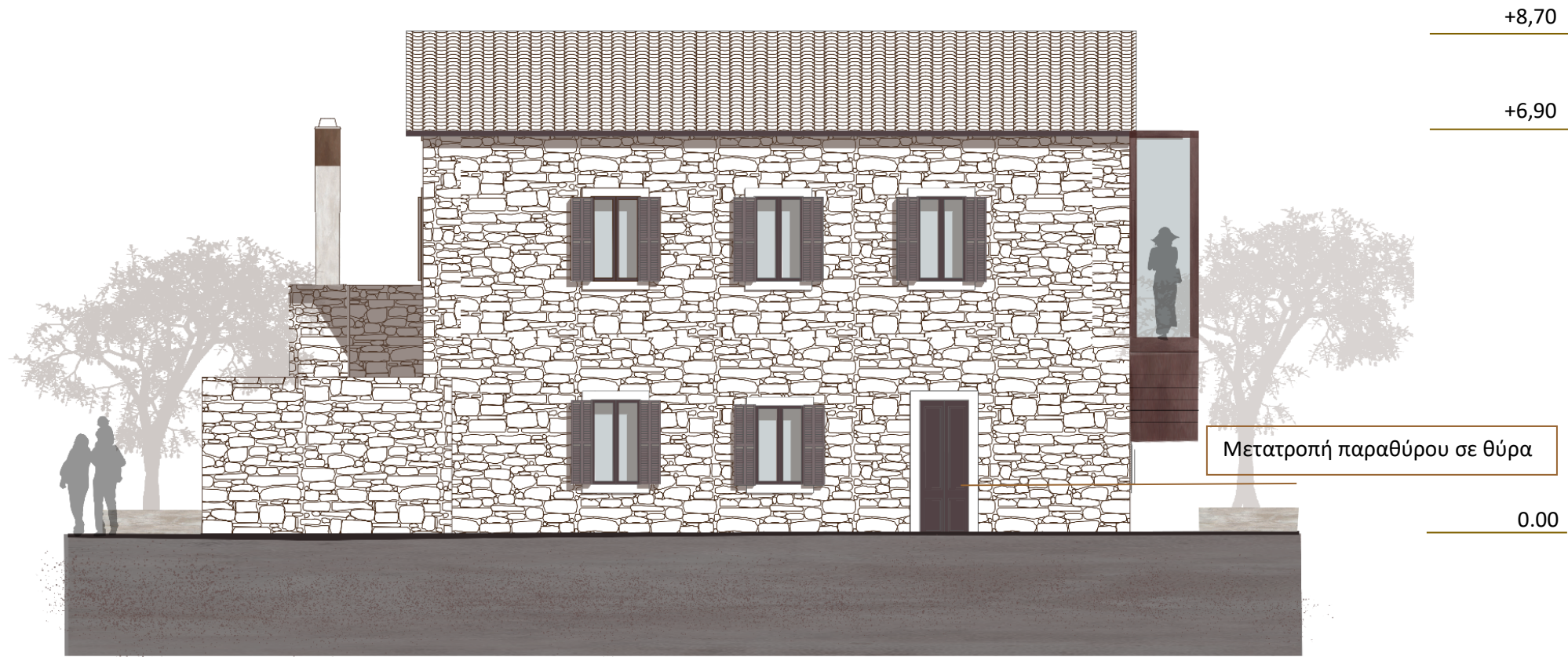
0 m 1 m 5 m

ΔΥΤΙΚΗ ΟΨΗ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΟΨΗ

ΒΟΡΕΙΑ ΟΨΗ

Χαλύβδινη κατασκευή με
υαλοστάσιο

Οξειδωμένες
χαλύβδινες δοκοί

Μετατροπή παραθύρου σε
μπαλκονόπορτα

+8,70

+3,50

0.00

ΝΟΤΙΑ ΟΨΗ

Εμφανείς ξύλινες δοκοί
στην οροφή

Εμφανείς ξύλινες δοκοί
στην οροφή

+8,70

+3,50

0.00

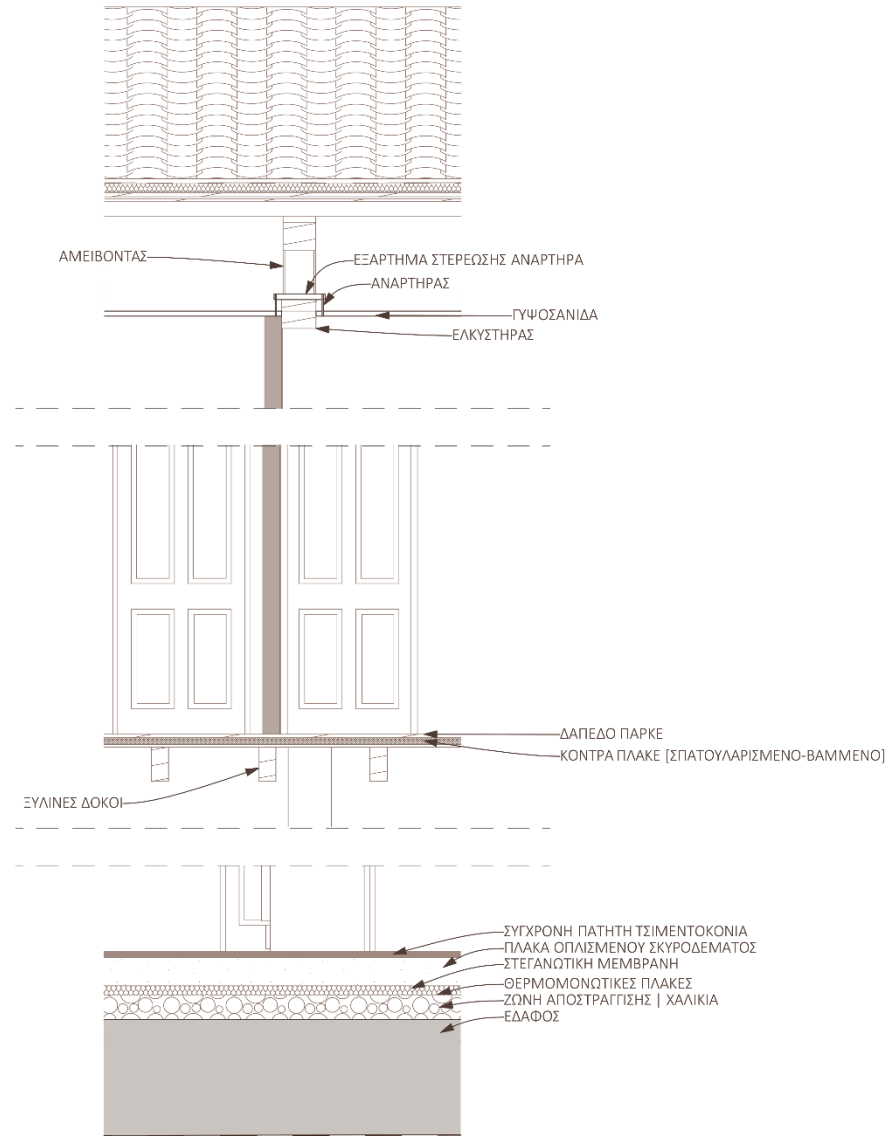
TOMH AA

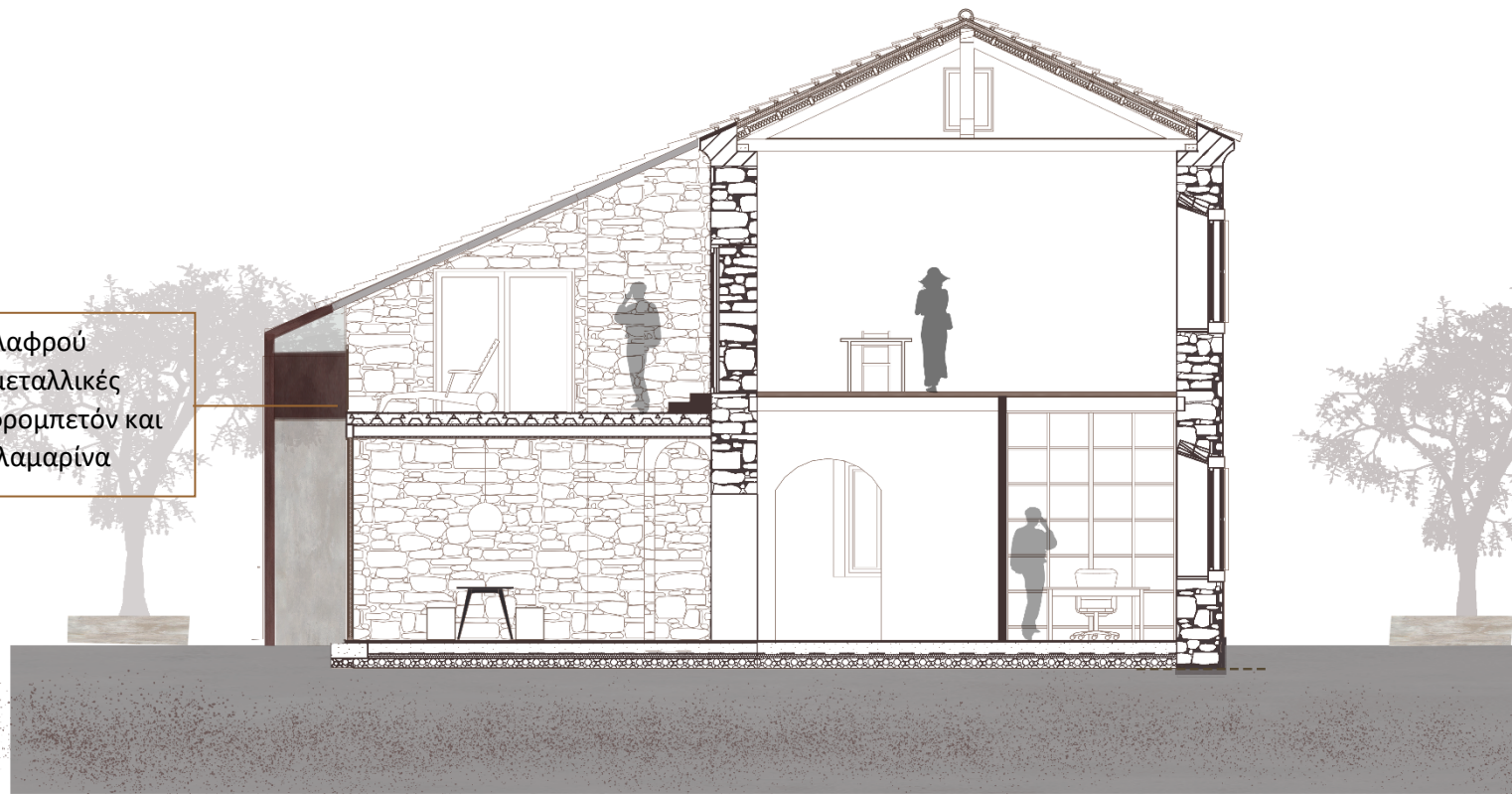
Λ1

Λ1

Κατασκευή ελαφρού
δαπέδου με μεταλλικές
δοκούς, ελαφρομετετόν και
τραπεζοειδή λαμαρίνα

+8,70

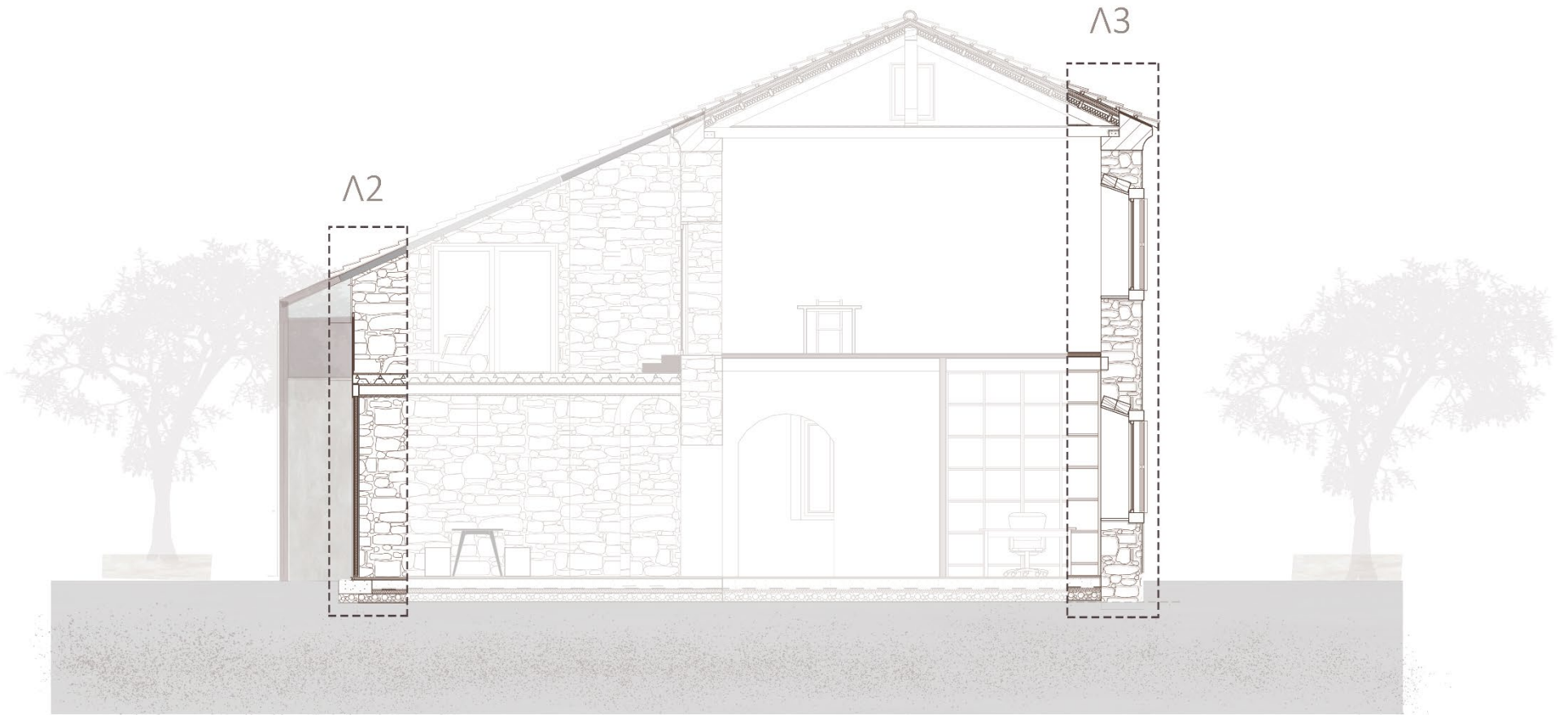
+3,50

+3,30

0.00

TOMH BB

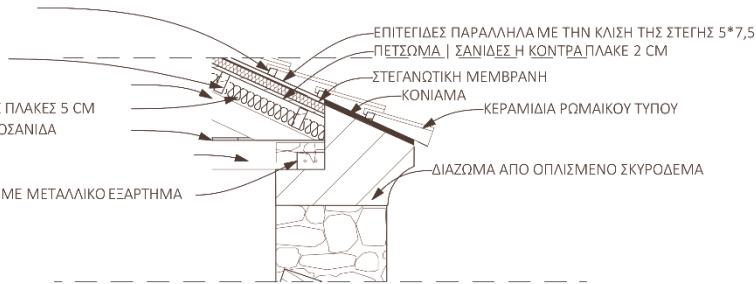

Λ3

ΚΑΔΡΟΝΙΑ 5*5

ΔΙΑΔΟΚΙΔΕΣ
ΑΜΕΙΒΟΝΤΑΣ
ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΤΙΚΕΣ ΠΛΑΚΕΣ 5 CM
ΨΕΥΔΟΡΟΦΗ | ΓΥΦΟΣΑΝΙΔΑ
ΕΛΚΥΣΤΗΡΑΣ

ΣΤΕΡΕΩΣΗ ΖΕΥΚΤΟΥ ΜΕ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ ΕΞΑΡΤΗΜΑ

ΕΠΙΤΕΓΙΔΕΣ ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΛΙΣΗ ΤΗΣ ΣΤΕΓΗΣ 5*7,5
ΠΕΤΣΩΜΑ | ΣΑΝΙΔΕΣ Η ΚΟΝΤΡΑ ΠΛΑΚΕ 2 CM

ΣΤΕΓΑΝΩΤΙΚΗ ΜΕΜΒΡΑΝΗ
ΚΟΝΙΑΜΑ

ΚΕΡΑΜΙΔΙΑ ΡΩΜΑΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

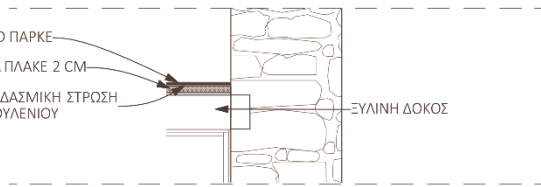
ΔΙΑΣΩΜΑ ΑΠΟ ΟΠΛΙΣΜΕΝΟ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ

ΔΑΠΕΔΟ ΠΑΡΚΕ

ΚΟΝΤΡΑ ΠΛΑΚΕ 2 CM

ΑΝΤΙΚΡΑΔΑΣΜΙΚΗ ΣΤΡΩΣΗ
ΠΟΛΥΑΙΘΥΛΕΝΙΟΥ

ΞΥΛΙΝΗ ΔΟΚΟΣ

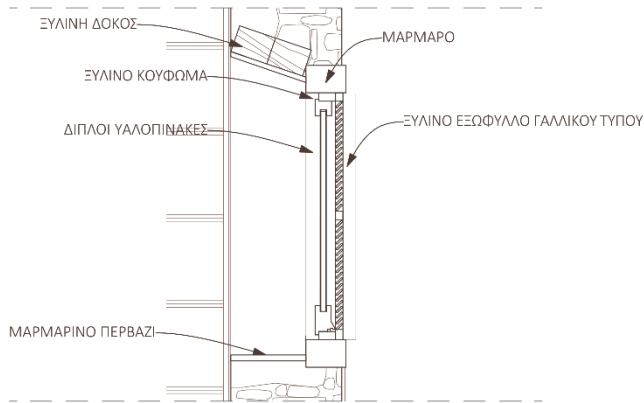
ΞΥΛΙΝΗ ΔΟΚΟΣ

ΞΥΛΙΝΟ ΚΟΥΦΩΜΑ

ΔΙΠΛΟΙ ΥΑΛΟΠΙΝΑΚΕΣ

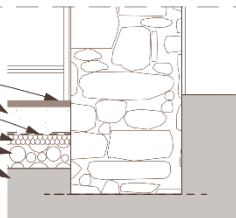
ΜΑΡΜΑΡΟ

ΞΥΛΙΝΟ ΕΞΟΦΥΛΛΟ ΓΑΛΛΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

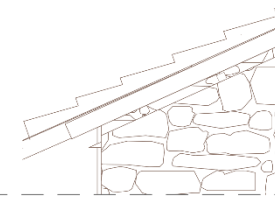

ΜΑΡΜΑΡΙΝΟ ΠΕΡΒΑΖΙ

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΑΤΗΤΗ ΤΣΙΜΕΝΤΟΚΟΝΙΑ
ΠΛΑΚΑ ΟΠΛΙΣΜΕΝΟΥ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ
ΣΤΕΓΑΝΩΤΙΚΗ ΜΕΜΒΡΑΝΗ
ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΤΙΚΕΣ ΠΛΑΚΕΣ
ΖΩΝΗ ΑΠΟΣΤΡΑΓΓΙΣΗΣ | ΧΑΛΙΚΙΑ
ΕΔΑΦΟΣ

Λ2

ΓΥΑΛΙΝΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΜΕΤΑΛΛΙΚΗ ΓΩΝΙΑ

ΧΑΛΥΒΔΙΝΗ ΚΟΙΛΟΔΟΚΟΣ

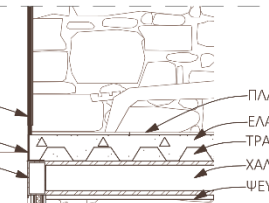
ΠΛΑΚΕΣ ΤΣΙΜΕΝΤΟΥ

ΕΛΑΦΡΟΜΠΕΤΟΝ

ΤΡΑΠΕΖΟΕΙΔΗΣ ΛΑΜΑΡΙΝΑ

ΧΑΛΥΒΔΙΝΗ ΔΟΚΟΣ

ΨΕΥΔΟΡΟΦΗ

ΥΑΛΟΒΑΜΒΑΚΑΣ

ΟΡΘΟΣΤΑΤΗΣ

ΣΤΡΩΤΗΡΑΣ

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΑΤΗΤΗ ΤΣΙΜΕΝΤΟΚΟΝΙΑ

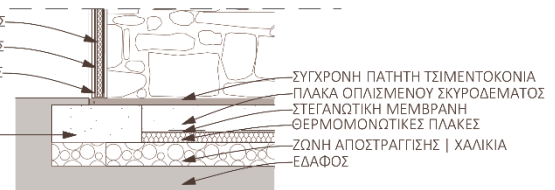
ΠΛΑΚΑ ΟΠΛΙΣΜΕΝΟΥ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ

ΣΤΕΓΑΝΩΤΙΚΗ ΜΕΜΒΡΑΝΗ

ΘΕΡΜΟΜΟΝΩΤΙΚΕΣ ΠΛΑΚΕΣ

ΖΩΝΗ ΑΠΟΣΤΡΑΓΓΙΣΗΣ | ΧΑΛΙΚΙΑ
ΕΔΑΦΟΣ

ΠΕΔΙΛΟ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗΣ ΑΠΟ
ΟΠΛΙΣΜΕΝΟ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ

Ελαιόδεντρα

Πλάκες που
εδράζονται σε
χαλίκι

Χτιστός καναπές
ανάμεσα από τα
παρτέρια

0.00

+6.90

+4.70

+6.90

+4.70

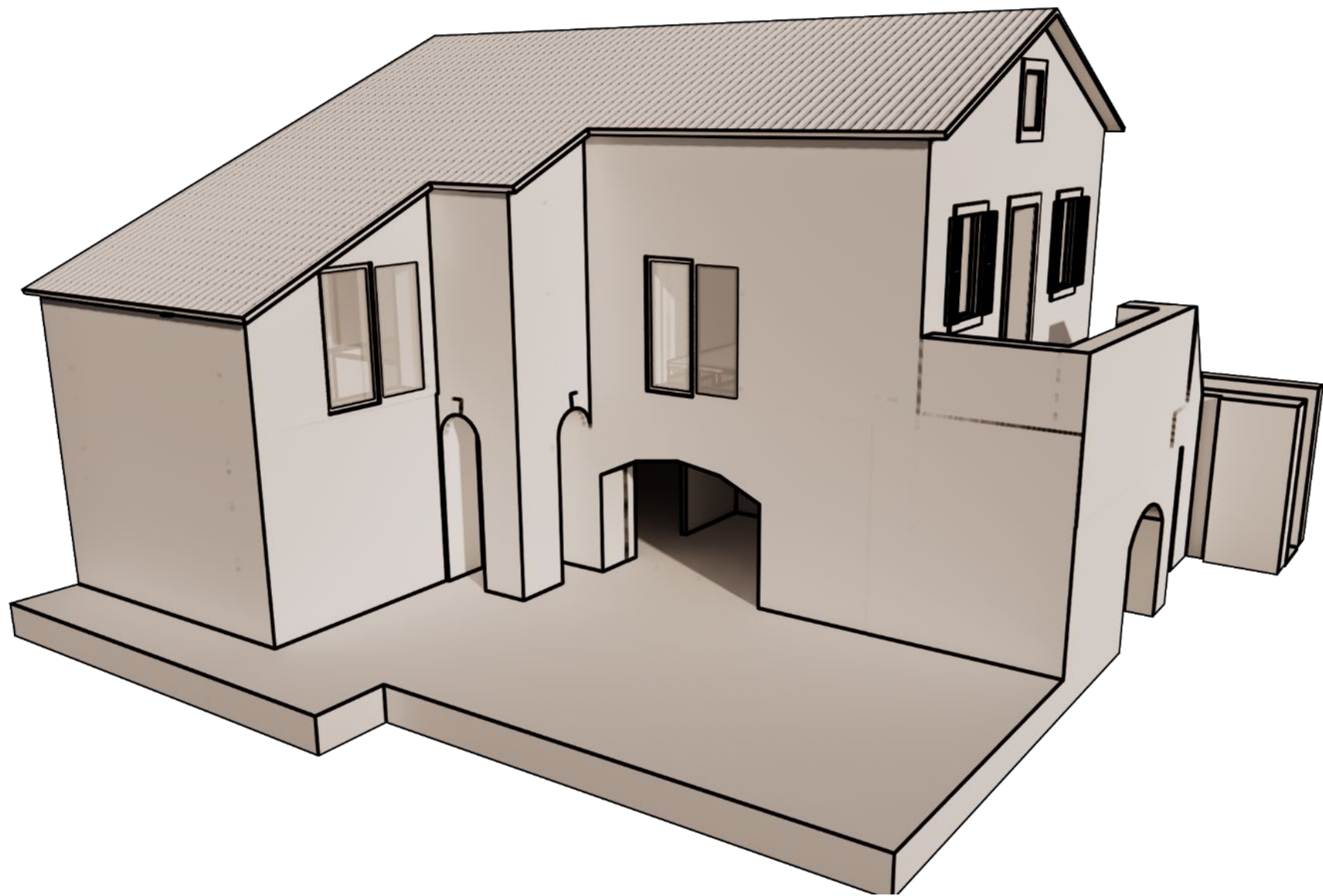
ΒΕΡΑΝΤΑ ΟΡΟΦΟΥ

Λεμονιά

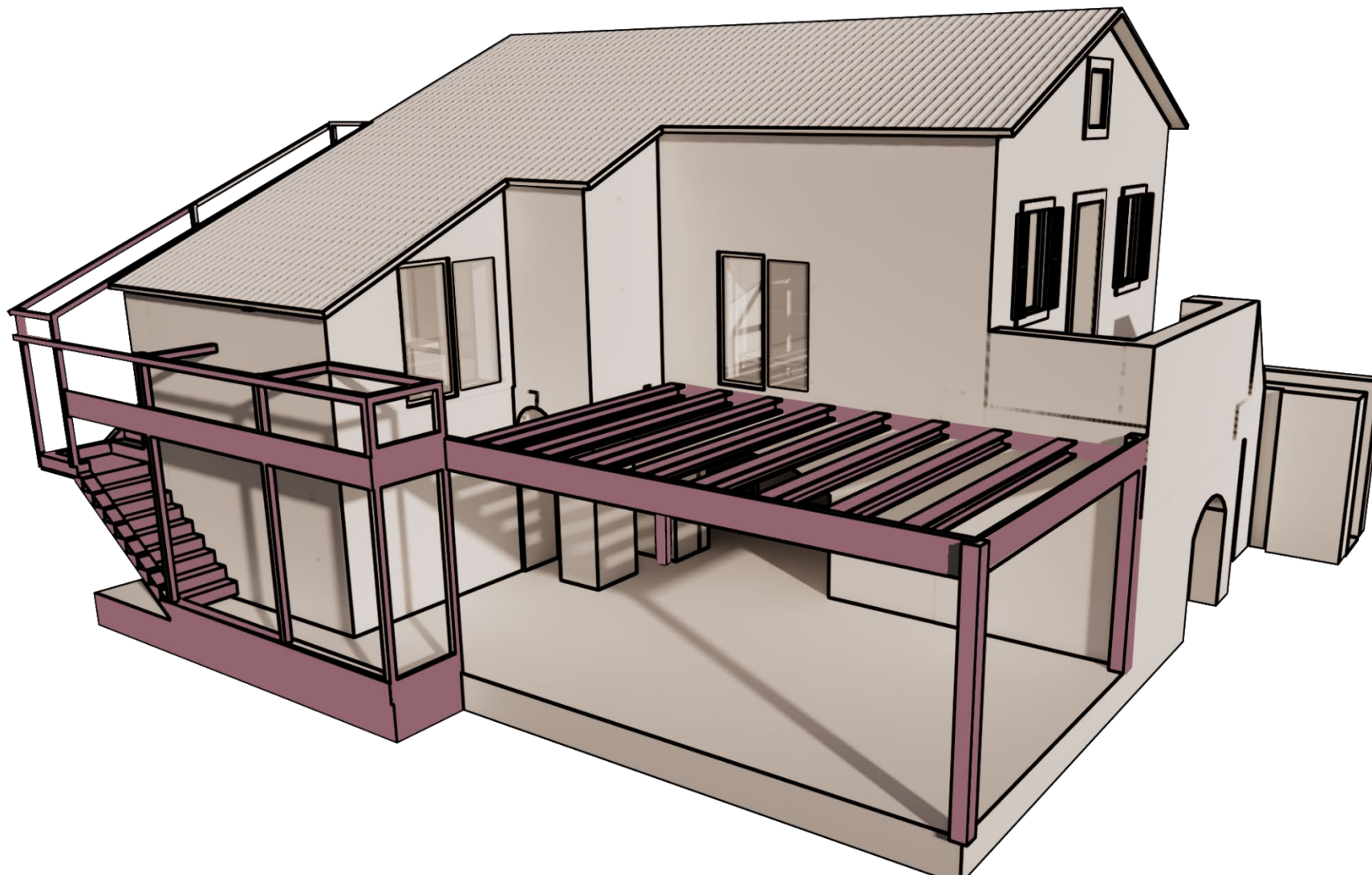
Καθιστικό

Μουριές

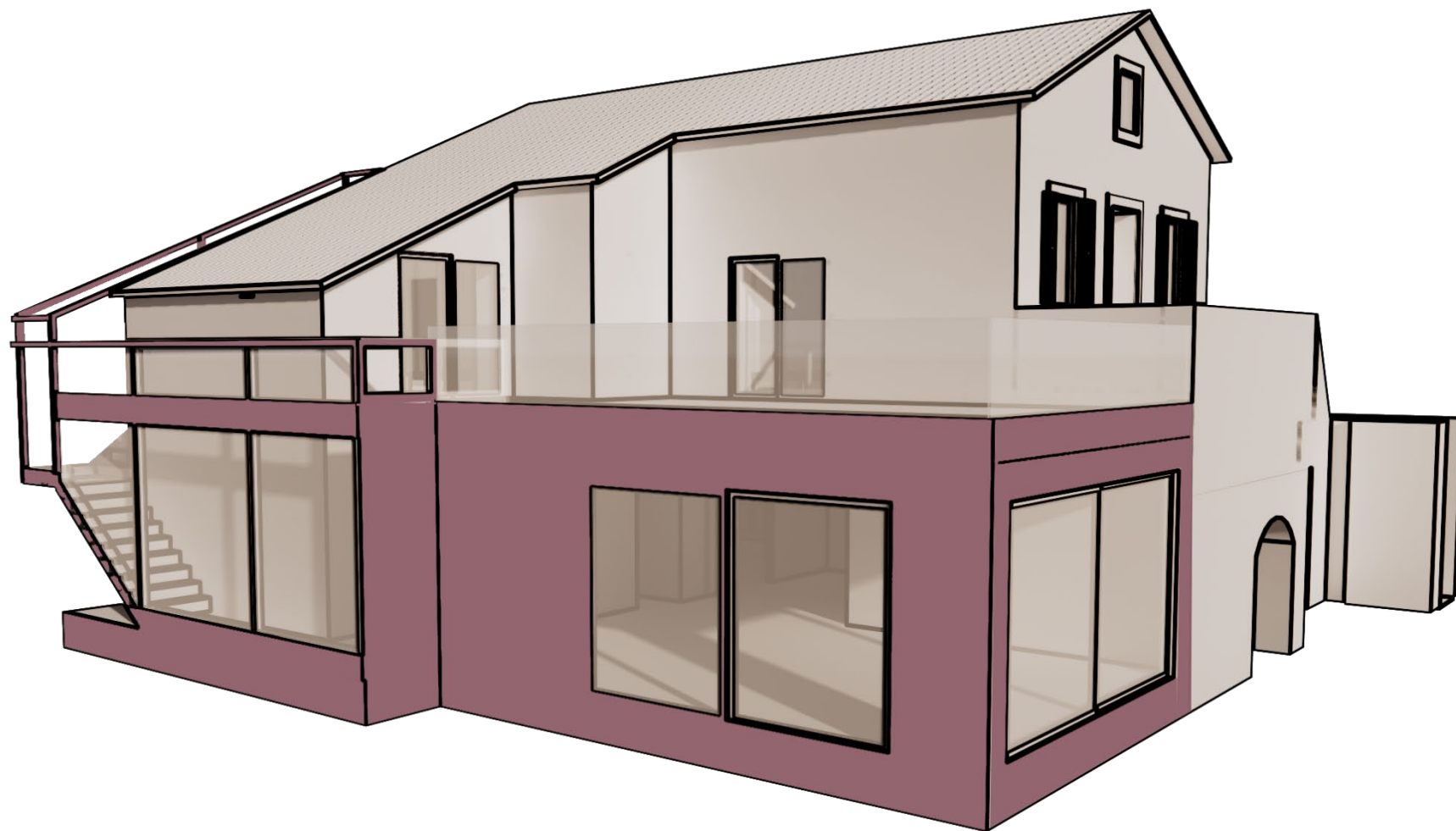
Θάμνοι

Εικόνα 42 Υφιστάμενο κτίριο
Ιδια επεξεργασία

Εικόνα 43 Υφιστάμενο κτίριο με προσθήκη μεταλλικού σκελετού
ίδια επεξεργασία

*Εικόνα 44 Υφιστάμενο κτίριο με προσθήκη μεταλλικής κατασκευής
Ιδια επεξεργασία*

5.3. Φωτορεαλιστικές απεικονίσεις

Εικόνα 45 Εξωτερικός χώρος -Πρόσψη

Εικόνα 46 Πρόσοψη

Εικόνα 47 Πρόσοψη-Απογευματινή ώρα

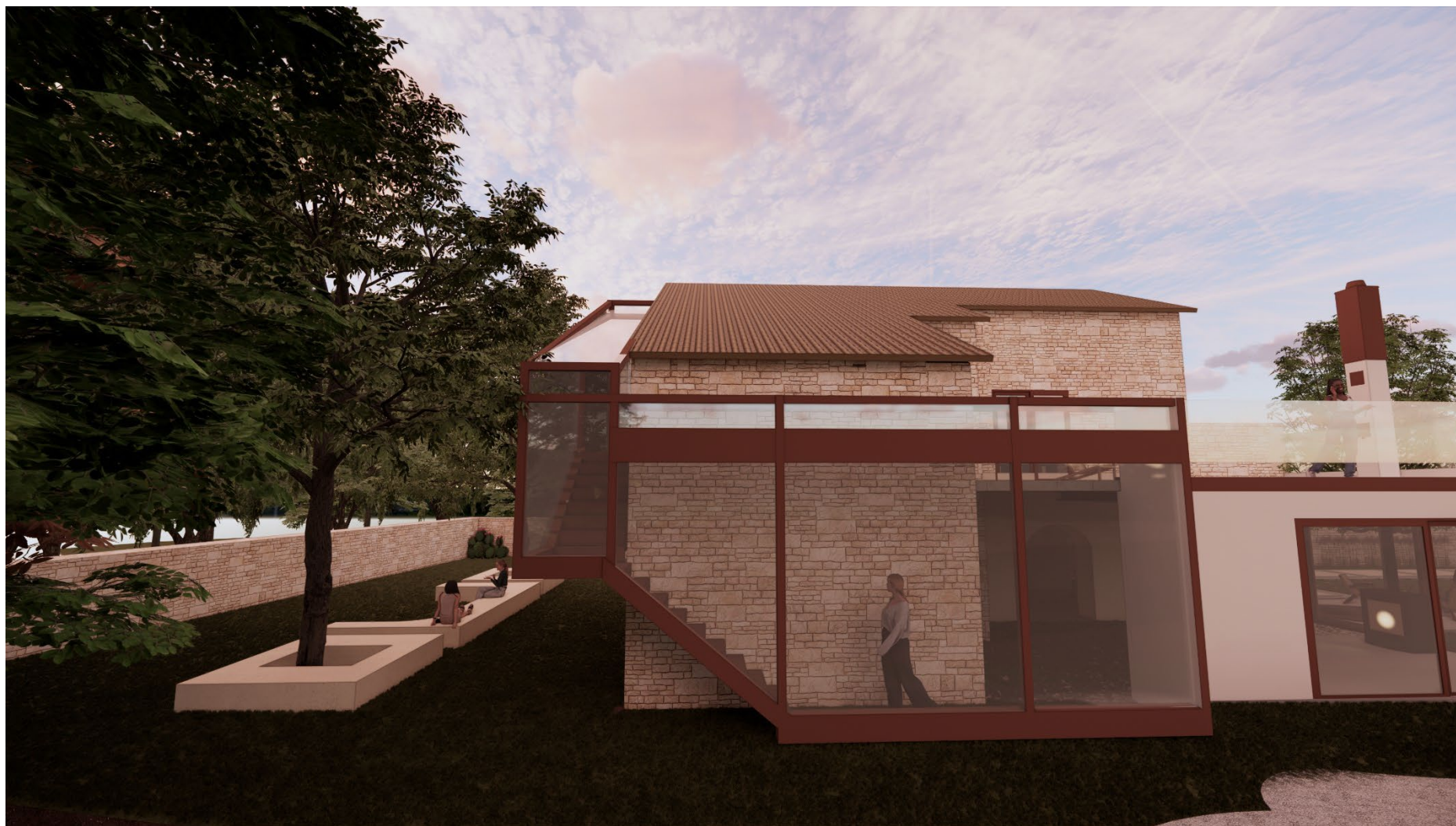
Εικόνα 48 Εξωτερικός χώρος-Προοπτικό

Εικόνα 49 Εξωτερικός χώρος- Πίσω όψη

Εικόνα 50 Νότια όψη

Εικόνα 51 Νότια όψη-Λεπτομέρεια

Εικόνα 52 Εσωτερικός χώρος-Κουζίνα

Εικόνα 53 Εσωτερικός χώρος-Κουζίνα

Εικόνα 54 Εσωτερικός χώρος-Κουζίνα

Εικόνα 55 Εσωτερικός χώρος- Σαλόνι-Τραπεζαρία

Εικόνα 56 Εσωτερικός χώρος-Τραπεζαρία

Εικόνα 57 Εσωτερικός χώρος-Σαλόνι

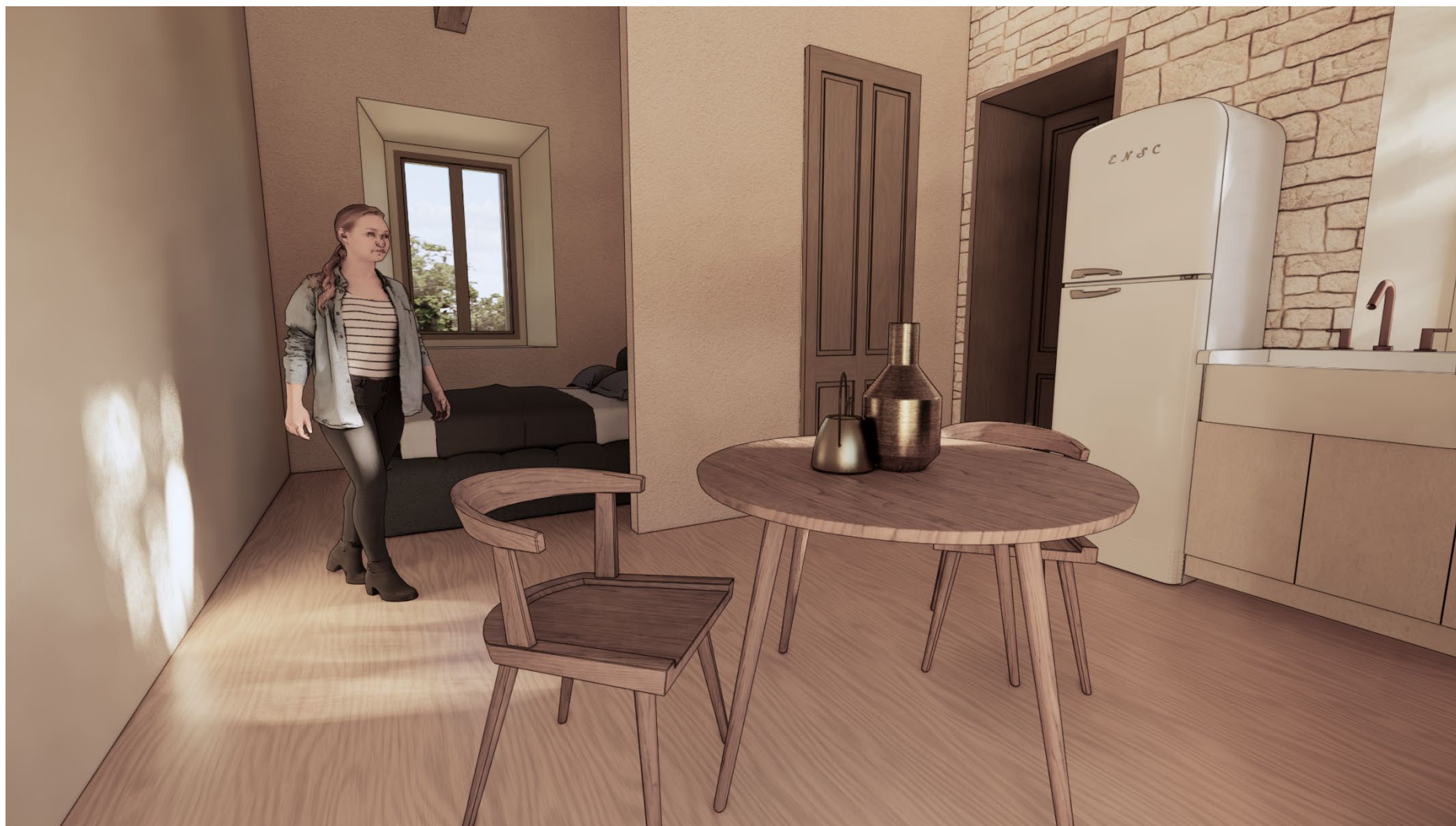
Εικόνα 58 Εσωτερικός χώρος-Σαλόνι

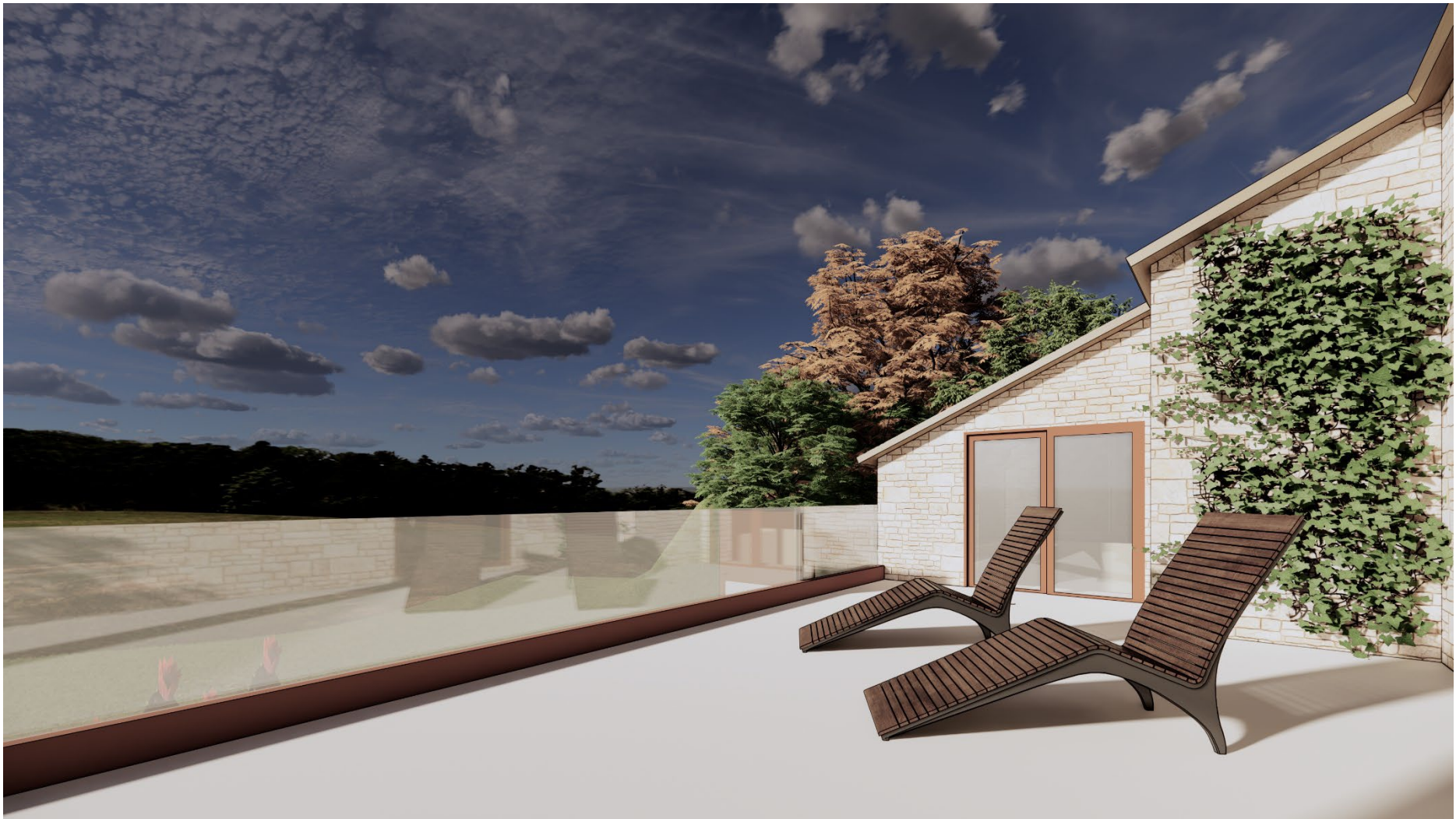
Εικόνα 59 Εσωτερικός χώρος-Σκάλα

Εικόνα 60 Εσωτερικός χώρος-Υπνοδωμάτιο

Εικόνα 61 Ξενώνας

Εικόνα 62 Βεράντα

Βιβλιογραφία

- A Victorian Home Takes Over the Ruins of an Old Parchment Factory in England.* (χ.χ.). Ανάκτηση Σεπτέμβριος 25, 2022, από dell: <https://www.dwell.com/article/the-parchment-works-will-gamble-architects-20dfd9ea>
- ASTBURY, J. (2021, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 19). *Carlo Ratti and Italo Rota design Italian home around 10-metre-tall tree.* Ανάκτηση ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 23, 2022, από DEZEEN: <https://www.dezeen.com/2021/12/19/carlo-ratti-italo-rota-the-greenery-tree/>
- DEEP DIVE: The choice between demolition or reuse: developer insights.* (2021). Ανάκτηση από UKGBC – UK Green Building Council: <https://www.ukgbc.org/news/the-choice-between-demolition-or-refurbishment-developer-insights/>
- FREARSON, A. (2021, ΙΟΥΛΙΟΣ 15). *Will Gamble Architects puts modern spin on Victorian details with T-House in London.* Ανάκτηση ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 3, 2022, από DEZEEN: <https://www.dezeen.com/2021/07/25/will-gamble-architects-t-house-renovation-extension-london/>
- HAWORTH TOMPKINS. (2022). *PROJECT: Refurbishment vs Demolition.* Ανάκτηση από HaworthTompkins: <https://www.haworthtompkins.com/studio/regenerative-design/refurbishment-vs-demolition>
- MACHADO, R. (1976). OLD BUILDINGS AS PALIMPSEST.
- ΑΓΟΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ, Α. (1976). *Η ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΕΝΕΤΟΚΡΑΤΙΑΣ.* ΑΘΗΝΑ: ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΕΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ.
- ΖΩΗ, Δ. (2015). ΠΑΛΙΕΣ ΣΙΝΙΕΣ, Ο βυζαντινός οικισμός και οι τρεις σωζόμενοι ναοί. *ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ.*
- ΚΙΖΗΣ, Γ. (2014). Αρχιτεκτονική παράδοση και εξέλιξη μέσα σε ιστορικό οικισμό. *ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ.*
- ΜΠΙΡΜΠΙΛΗ, Α. Α. (1982). *ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ. ΚΕΡΚΥΡΑ.* ΑΘΗΝΑ: ΜΕΛΙΣΣΑ.
- ΜΠΟΜΠΟΛΟΣ, Ν. (χ.χ.). *ΔΟΜΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΙΙΙ ΔΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ: ΤΟΙΧΟΙ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣΜΑΤΑ. ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ.*
- ΜΠΟΥΝΙΑ, Ε. (2019). ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΑΓΡΕΠΑΥΛΗ ΚΑΙ ΤΗ ΡΩΜΑΙΚΗ VILLA ΣΤΑ ΝΕΟΤΕΡΑ ΑΡΧΟΤΙΚΑ ΤΗΣ ΚΕΡΚΥΡΑΙΚΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ Η ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΩΣ ΣΥΜΒΟΛΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΙΣΧΥΟΣ. *ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΙΟΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΠΤΑΝΗΣΙΑΚΟΣ ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ.*
- Παλιά Περίθεια... στα «χνάρια» περασμένων εποχών.* (2019, Ιανουάριος 29). Ανάκτηση από ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΕΣ: <https://www.archaiologia.gr/blog/2019/01/29/%CF%80%CE%B1%CE%BB%CE%B9%CE%AC-%CF%80%CE%B5%CF%81%CE%AF%CE%B8%CE%B5%CE%B9%CE%B1-%CF%83%CF%84%CE%B1-%CF%87%CE%BD%CE%AC%CF%81%CE%B9%CE%B1-%CF%80%CE%B5%CF%81%CE%B1%CF%83%CE%BC%CE%AD/>

ΠΡΕΠΗΣ, Α. (2014, ΜΑΡΤΙΟΣ 01). Αρχές για τη σύγχρονη αρχιτεκτονική σε παραδοσιακούς και μη οικισμούς. *ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ*.

ΣΑΛΒΑΝΟΥ, Σ. (2021). *ΠΕΡΙΘΕΙΑ ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗ ΛΗΘΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ*. ΚΕΡΚΥΡΑ: ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ ΚΕΡΚΥΡΑΣ.

ΦΑΙΛΑΔΗ, Β. (2018). Συλλογική μνήμη και επανάχρηση. *Ερευνητική εργασία*.

